

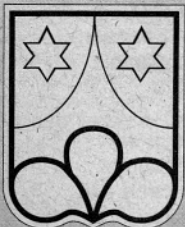

MOZIRJE

REČICA

Savinjske NOVICE

GORNJI GRAD

LJUBNO

ŠE O DOHODNINI

LOGARSKA DOLINA

TRGOVINA POGO'S

KULTURNI PRAZNIK

SETVENI KOLEDAR - Februar

Savinja moja trgovina, trgovina za vse

EPSI

Podjetje za turizem, propagando in fotografijo d.o.o.

POGLED ZA OBZORJE

NAZARJE 22, 63331 Nazarje

tel. & fax.: 063/ 832 363

PRI NAS LAHKO NAROČITE STORITVE S PODROČJA :

- založništva
- izdelave propagandnega materiala: prospekti, razglednice, koledarji, vodniki...
- izdelava analiz in programov turistične ponudbe
- organizacije atraktivnih izletov in potovanj doma in v tujini
- fotografije : (studijsko in industrijsko snemanje ter izdelava)

ZELENI TURIZEM :

- planinarjenje, plezanje v skali, plezanje v zaledenelih slapovih
- turna smuka, raziskovanje jam, jadrnanje s padali, kajak-kanu, rafting, jahanje, gorsko kolesarjenje, fotolov...

TREKKING :

POTOVAŃJA POLNA AVANTUR NA VSE KRAJE SVETA

- Pakistan, Nepal, Sikkim, Čejlon, Tajska, Tanzanija, Argentina, Čile, Peru, Aljaska, Grenland.

Organiziramo tudi trekkinge in ekspedicije po naročilu

Mercator -
Zgornjesavinjska kmetijska
zadruga Mozirje p.o.

Objavlja

JAVNO LICITACIJO za prodajo krav molznic

Objavljamo javno licitacijo za prodajo 41 krav molznic črnobelega pasme.

Licitacija bo v četrtek 27. 2. 1992 na posestvu Repenje pri Gornjem Gradu ob 10. uri

Izključna cena za posamezno kravo je 900 DEM - 1650 DEM, v tolarški protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan licitacije. Seznam krav z izključnimi cenami je objavljen na oglasnih deskah zadruga in na posestvu v Repenju.

Ogled vseh krav, ki se prodajajo, je možen eno uro pred licitacijo v hlevu Repenje. Interesenti morajo plačati varščino 10% od izključne cene dve uri pred licitacijo na kraju, kjer bo licitacija.

Prometni davek je vključen v izključno ceno. Kupec mora plačati kupnino pred prevzemom, vendar najkasneje v roku 3 dni po licitaciji.

Licitacija bo po sistemu "videno - kupljeno". Morebitne informacije lahko dobite po telefonu 832 - 206.

MERCATOR - ZKZ Mozirje

OPIS OTROKOV POPOLEDNJSKO VARNOST

VOZ Mozirje je pripravljen v VRSTU MOZIRJE organizirati popoldanski oddelk predšolskih otrok.

Popoldanska varstva bo organizirano od približno 13. - 20. ure oz. v času, ki bo najbolj ustrezal večini prijaviteljnih.

Oddelk bomo odprli, če bo dovolj zainteresiranih staršev za to obliko poslovanja. Ose, ki želite popoldansko varstvo za svojega otroka, prosimo, da nam z evidenčno pisмено prošnjo to sporočite do 21. 2. 1992 na naslov:

VOZ MOZIRJE, Šolska 25, Mozirje

Dodatne informacije lahko dobite po telefonu 831 - 815

Lep pozdrav

Ravnateljica
Ana KLADNIK

Izobraževalna organizacija
za izobraževanje odraslih
DELAVSKA UNIVERZA
Mozirje p.o.

Delavska univerza Mozirje zbira evidenčne prijave za vključitev občanov v sledeče oblike izobraževanja za delo in prosti čas :

- obnovitveni tečaj slovenskega jezika
- tečaj računalništva
- tečaj strojepisja
- tečaj za skladiščnike
- tečaj za viličariste
- krojno šiviljski tečaj
- kuharski tečaj
- tečaj za radioteziste
- druge oblike, glede na zanimanje in želje občanov

Navedeni tečaji bodo organizirani, če bo za posamezno učno obliko prijavljeno zadostno število kandidatov.

Glede informacij oziroma evidenčnega vpisa se lahko obrnete na naš naslov osebno ali pa nas pokličete po telefonu na št. 831 938 ali 831 962 vsak dan od 7. do 15. ure ter v sredo od 7. do 17. ure

SE PRIPOROČAMO

NASLOVNICA

Gozdarji nekje v škofjiskih gozdovih v dolini.
Zanima nas kraj in čas nastanka fotografije ter kdo so ljudje na sliki.

KAZALO stran

ŠE O DOHODNINI	4
GP TURIST	6
TRGOVINA POGOŠ	6
ZASEDAL JE IS SO	7
MOZIRJE	7
KOLEKTIVNE POGODBE	7
KAJ JE NOVEGA V	8
LOGARSKI DOLINI	8
KS ŠMARTNO OB DRETI	9
REKLI SO	10
UČIJO SE DVEH JEZIKOV	10
PREBERITE POZORNO	10
KULTURA, KDO PA TEBE	11
LJUBI	11
ZEMLJE SINOVI	11
KDO JE KULTUREN	12
IGNAC OROŽEN	12
O BOČNI	12
ČASTILJIVA STAROST	13
TRTE V OKONINI	13
NAJSTAREJŠI ŠMIHELČAN	13
PET RODOV	14
RAZVEDRILO NA LEDU	15
ČE LED POPUSTI	15
LJUBENKE V I. SLOVENSKI	15
ODBOJKARSKI LIGI	15
SAVINJSKE NOVICE NEKOČ 15	15
SETVENI KOLEDAR ZA	16
FEBRUAR	16
POMEN BREZHIBNEGA	16
DELOVANJA ŠKOPILNIC	16
KAKO MORAMO RAVNATI	17
OB NASTANKU POŽARA	17
ZA VEČJO VARNOST PRED	17
POŽARI	17
KRONIKA	17
KRIŽANKA	18
HUMORESKA	18
PISMA BRALCEV	18

Savinjske novice so štirinajst-dnevnik. Izdajatelj **EPSI d.o.o.** Nazarje 22, telefon **063 831-957**, Sofinancer SO Mozirje. Glavni in odgovorni urednik Marko Lenarčič. Uredniški odor: A. Videčnik, R. Pintar, E. Mavrič, F. Kotnik, M. Lenarčič.

Tehnično urejanje Vojho Strahovnik in Delavska univerza Mozirje; novinar: Franci Kotnik, urednik fotografij: Matevž Lenarčič, Lektor: Ana Lamut; tisk Delavska univerza Mozirje, telefon 063 831 962. **Ziro račun EPSI št. 528010-601-19030.** Rokopise, objave, razpise in oglase sprejemamo do 1. in 15. v mesecu. Po mnenju IS SRS, Sekretariata za informacije (št. 4211/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.

Savinjske novice so na razpolago na vseh prodajnih mestih Zgornje-savinjske kmetijske zadruge in poslovalnicah trgovskega podjetja Savinja.

Tako, prva številka v letu 92 je za nami. Občutki so mešani, vsaj sodeč po precejšnjem odzivu na mini anketo, ki je bila objavljena. Mnenja o formatu so deljena, nekaterim je všeč, drugi pravijo, da je to navaden zmakek, ki ni podoben ne časopisu ne reviji. Cena se nekaterim zdi previsoka glede na druge časopise in revije v Sloveniji, vendar morate vedeti, da se cena papirja tedensko spreminja skoraj za 100 %, druga bistvena postavka pa je naklada. Pogreša se več humorja in več novic iz cele doline, ne pa samo iz središč, pogreša se razvedrilna stran s križanko. Bilo je nekaj užaljenosti, ker vsi članki niso bili objavljeni v 1. številki. Poudarjamo, da je obseg številke omejen, tako, da bodo prispevki, ki niso našli prostora v 1. ali 2. številki, sigurno objavljeni v naslednjih.

Papir - večini se je zdel papir z vidno lesno strukturo slab. Savinjske novice se tiskajo na okolju prijaznem - ekološkem, ali 100 % recikliranem rahlo toniranem papirju. Tak papir se vse bolj uveljavlja - posebno še zato, ker se moramo zavedati, da je gozdove potrebno ohranjati. Mogoče še zanimivost - v Nemčiji je tak papir bolj cenjen, kar se odraža na večjem povpraševanju in seveda na večji ceni.

Dolžni smo vam tudi pojasnilo o plačilu naročnine. Vsem dosedanjim naročnikom smo v teh dneh poslali vabilo k plačilu naročnine in položnice za prvo tromesečje. Sicer pa se da časopis naročiti vsak delovni dan na tel. št. 063 831 957 ali pismeno.

Z drugo številko časopisa smo uvedli tudi prodajo v vseh prodajalnah Zgornjesavinjske kmetijske zadruge in Savinje.

Kaj bo novega v časopisu? Že v tej številki so se pojavili: predstavitev zasebne trgovine, nagradna križanka, rebus, humoreska, predstavitev zanimivih ljudi in dogodkov v dolini, kmetijski nasveti, pripravljamo pa še modni kotiček, potrošniški barometer, gospodinjске nasvete in še kaj.

Še nekaj! Izmed vseh podpisanih anketnih lističev je uredniški odbor izžrebal knjižno nagrado Vodnik Zgornja Savinska dolina, v izdaji podjetja EPSI. Nagrado prejme Lojze Zavolovšek iz Mozirja. Čestitamo!

Marko Lenarčič

Slovenski kulturni praznik. Prešeren - naš nacionalni simbol. 8. februar - obletnica Prešernove smrti. Slovenski narod je od takrat prehodil težko pot. Dvignil se je in padal ter bogatejši z novimi izkušnjami, znova vstajal. Že je bil zapisan asimilaciji z drugimi, močnejšimi in oblasti željnimi narodi, toda borec se z ramo ob rami, enoten v veri po samostojnosti, se je dvignil nad druge in zaživel samostojno. Tako je bila sklenjena črta od Karantanije do današnje stvarnosti - samostojne Slovenije.

Kdo nam je v preteklosti postavljaj mejnike in čemu? Odgovor je v zgodovini, v trenutku, ki ga živimo, pa tudi v času, ki je pred nami. Če se zavedamo lastnih sil, pravimo, da smo zreli.

Kulturni praznik je priložnost za obračun in vodilo v jutrišnji dan. Bi bili to, kar smo, če ne bi imeli Prešerna?

Narod se potrjuje v svojem boju. Napisati prvo slovensko knjigo je pomenilo bojevati se, premagovati ovire vseh vrst in se izpostaviti. Napisati prvo slovensko dramo je prav tako pomenilo upor. Povedati, da slovenska pamet ni v ničemer slabša od drugih, je potrditev sil, ki so se sprostile v naslednjem uporu.

Vzcveteti v letu 1848 je pomenilo dokazati Evropi, da smo tu, da sicer čakamo, vendar se naša drža že boči v naskok. Biti Prešeren in Levstik je pomenilo plavati proti toku, viharšiško vztrajati, poznati narod in zaupati vanj. Biti trdinovski boj je isto, kot stopati v čelni vrsti. Pisati o beli križantemi pomeni slutiti odločilni dan.

V uri biti ali ne biti je bilo treba izbrati svoje mesto. Sedaj ga imamo, v veliki družini evropskih narodov. Majhni smo, na zemljevidu komaj opazni, toda močni v kulturnih stvaritvah vseh vrst. V času meseca kulture bo množica kulturnih prireditev, zato pokažimo naše zanimanje za te ustvarjalce, kajti polne dvorane so najboljše plačilo za njihov trud.

Dokažimo, da nam slovenski kulturni praznik pomeni svetel dan in osveščenost na vseh področjih naše kulture.

Prešerna?

Anton Venek

ŠE O DOHODNINI

OPRÁVIČILO:

V prvi številki Savinjskih novic se je (žal) že pojavil tiskarski skrat in nam jo pošteno zagodel. V članku o dohodnini je namreč v tretjem odstavku 16. točke, ki obravnava zmanjšanje dohodnine, vsebinska napaka. Pravilno se ta odstavek glasi takole:

"za prvega otroka in vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana se osnova zmanjša za znesek, ki znaša 8% letne povprečne plače zaposlenih v republiki Sloveniji, za vsakega nadaljnjega otroka se olajšava poveča za 2% letne povprečne plače tako, da npr. olajšava za 2. otroka znaša 10%, tretjega 12%, itd."

Hvala za razumevanje!

KOLIKO DOHODNINE BOMO PLAČALI?

Vse bližji je čas, ko bomo morali oddati napovedi za odmero dohodnine, vedno bolj pa nas tudi zanima, koliko bomo še doplačali ali pa smo morda plačali že preveč.

V prejšnji številki Savinjskih novic smo se seznanili s tem, kaj dohodnina sploh je, kateri so viri dohodnine in kdo so zavezanci za dohodnino ter ugotovili, da smo skoraj vsi davkoplačevalci.

Nekaj besed smo namenili tudi osnovam za dohodnino in olajšavam, za katere se osnova za dohodnino zmanjša, omenimo le še podrobnejšo razlago 4. točke 7. člena Zakona o dohodnini, ki ureja zmanjšanje osnove za dohodnino za sredstva, ki jih zavezanec porabi v letu, za katerega se dohodnina odmerja, za reševanje svojega stanovanjskega problema. Pri nakupu in gradnji stanovanja oziroma stanovanjske hiše je zavezanec glede na kriterij reševanja stanovanjskega problema upravičen do zmanjšanja osnove za dohodnino le, če še ni lastnik stanovanjske hiše oziroma stanovanja. Zmanjšanje osnove zavezanec uveljavlja pri nakupu s kupoprodajno pogodbo in dokazilom o plačani kupnini oziroma dokazilom o plačani letni anuiteti stanovanjskega kredita. Pri gradnji stanovanjske hiše zavezanec dokazuje pravico do zmanjšanja osnove z lokacijskim oziroma gradbenim dovoljenjem in z dokazili o višini sredstev vloženi v nakup zemljišča ter vplačilo prispevkov za spremembo namembnosti zemljišča in z dokazili o plačilu gradbenih del v letu, za katero se dohodnina odmerja.

V letu 1991 je bil sprejet nov stanovanjski zakon, ki je omogočil imetnikom stanovanjske pravice in njihovim ožjim družinskim članom odkup stanovanj. Tudi za odkupe stanovanj in stanovanjskih hiš velja po tem zakonu kriterij reševanja stanovanjskega problema in je zavezanec upravičen do zmanjšanja osnove le, če ni že lastnik drugega stanovanja ali stanovanjske hiše. Če imetnik stanovanjske pravice stanovanje, kupljeno po stanovanjskem zakonu pred izvršeno odmero dohodnine proda pred izvršeno odmero dohodnine, se mu znižanje za nakup tega stanovanja ne prizna, ker se ne more šteti, da ga je kupil z namenom reševanja stanovanjskega problema. Kadar odkupi stanovanje ožji družinski član, je upravičen do zmanjšanja davčne osnove le, če živi z imetnikom stanovanjske pravice v stanovanju, ki ga odkupuje in ni lastnik drugega stanovanja oziroma stanovanjske hiše. Zakonec imetnika stanovanjske pravice ni upravičen do zmanjšanja davčne osnove, razen če je v kupoprodajni pogodbi naveden kot kupec skupaj z imetnikom stanovanjske pravice.

Če imetnik stanovanjske pravice odkupi stanovanje v enkratnem znesku, se mu zniža osnova za dohodnino za leto, v katerem je bila kupnina dejansko plačana; če kupnino plača z kreditom, se mu zmanjša osnova za plačano letno anuiteto.

Do zmanjšanja osnove za dohodnino pa so upravičeni tudi imetniki stanovanjske pravice oziroma najemniki in sicer se za stroške vzdrževanja upošteva 80% plačane letne stanarine oziroma najemnine, poleg tega pa še dejanska vlaganja v vzdrževanje najetih objektov.

Zmanjšanje davčne osnove po tej točki pa ne sme presegati 10% osnove za dohodnino skupaj z ostalimi zmanjšanji od 1. do 13. točke 7. člena Zakona o dohodnini.

Številni delavci ste od svojih delodajalcev v tem času že prejeli obvestilo o bruto osebnem dohodku izplačanem v letu 1991 in o višini obračunanih ter plačanih prispevkov za socialno varnost, obračunani in plačani akontaciji dohodnine med letom ter o višini obračunanega in plačanega samopriskevka. Ostali pa boste te podatke še prejeli: delavci od delodajalcev, upokojenci od izplačevalca pokojnin (SPIZ-a). Kmetom in ostalim lastnikom gozdnih in negozdnih zemljišč bo podatke

o višini katastrskega dohodka in o obračunanih obveznostih iz tega posredovala občinska uprava za družbene prihodke. Lestvica iz 10. člena Zakona o dohodnini in višina nekaterih olajšav, bodo dokončno znane šele proti koncu februarja, ko bodo znani podatki o povprečni letni plači zaposlenih v R. Sloveniji v letu 1991, vendar pa je iz sedaj znanih podatkov razvidno, da bo povprečna letna plača zaposlenih v R. Sloveniji znašala okrog 200.000 SLT in na podlagi teh podatkov objavljamo tudi lestvico za izračun dohodnine, ki pa je le približna, čeprav do velikih odstopanj ne bo prišlo.

Stopnje dohodnine so:

Če znaša letna osnova SLT		znaša davek		
nad	do	SLT		SLT
	109.800		19%	
109.800	219.600	20.862	+ 28%	nad 109.800
219.600	439.200	51.606	+ 35 %	nad 219.600
439.200	878.400	128.466	+ 40 %	nad 439.200
878.400		304.146	+ 45 %	nad 878.400

Navedimo primer izračuna dohodnine zavezanca, ki ima poleg plače še katastrski dohodek, ob upoštevanju zgoraj navedenih podatkov:

	primer I.	primer II.	primer III.
A Letna bruto plača	= 178.620	= 178.620	= 187.620
B Prispevki	- 38.731	- 38.731	- 38.731
C Katastrski dohodek	+ 15.214	+ 15.214	+ 15.214
D Prispevki iz katastrskega doh.	- 760	- 760	- 760
E Osnova za dohodnino	= 154.343	= 154.343	= 154.343
F Znižanje osnove (max. 10 %)	/	- 15.434	- 15.434
G Druge olajšave	/	/	- 36.000
H Osnova za dohodnino	= 154.343	= 138.909	= 102.909
I Dohodnina	= 33.334	= 29.012	= 19.553
J Davek od osebnih prejemkov	- 24.483	- 24.483	- 24.483
K Davek od katastrskega doh.	/	/	/
L Doplačilo dohodnine	= 8.851	= 4.529	= - 4.930

OBRAZLOŽITEV:

A: letna bruto plača je seštevek vseh plač izplačanih od 1.1.1991 do 31.12.1991.

B: Prispevki so prispevki za socialno varnost in drugi prispevki po zakonu, kamor sodi tudi solidarnostni prispevek (za odpravljanje posledic poplav in agresije na R. Slovenijo).

Prispevki iz te točke se odštejejo od osnove A.

C: Katastrski dohodek je seštevek katastrskega dohodka gozdnih in negozdnih zemljišč. Vrednost tega prištejemo k prihodkom.

D: Od katastrskega dohodka gozdnih in negozdnih zemljišč so zavezanci davka iz dejavnosti v letu 1991 plačali le solidarnostni prispevek za odpravljanje posledic poplav in agresiji na R. Slovenijo, če je njihov katastrski dohodek presegal 3.630 SLT.

Zavezanci davka iz kmetijstva, ki so pokojninsko in invalidsko zavarovani kot kmetje, so v letu 1991 plačali še prispevek za zdravstveno varstvo po stopnji 22% od katastrskega dohodka.

Od katastrskega dohodka se odštejeta tako solidarnostni prispevek, kakor tudi prispevek za zdravstveno varstvo, ne odštevajo pa se od katastrskega dohodka prispevki za pokojninsko zavarovanje, ker se ne obračunavajo od katastrskega dohodka ampak od izbrane zavarovalne osnove.

E: Osnova za dohodnino je seštevek letne bruto plače in katastrskega dohodka, od katerih smo odšteli prispevke.

F: Znižanje davčne osnove iz točke H je lahko maksimalno 10% za olajšave iz 7. člena Zakona o dohodnini (če ima zavezanec račune za toliko, v kolikor pa ne, se osnova zniža le za ustrezno nižji znesek).

G: Druge olajšave pa so olajšave, ki po 7. členu Zakona o dohodnini lahko presegajo 10% (samoprispevek, 8% povprečne letne plače zaposlenih v R. Sloveniji za zavezanca po dopolnjenem 65 letu starosti...). Med druge olajšave sodi tudi znižanje davčne osnove po 8. členu Zakona o dohodnini za vzdrževane družinske člane in če predpostavljamo, da bo letna povprečna plača 200.000 SLT, bi znašala olajšava za prvega otroka in vsakega drugega vzdrževanega člana, v kolikor nima lastnih sredstev za preživljanje, 16.000 SLT, za drugega otroka 20.000 SLT, tako da se zavezancu, ki uveljavlja olajšavo za dva otroka osnova zmanjša za 36.000 SLT.

H: Ko od osnove iz točke E odštejemo olajšave iz točke F in G, dobimo osnovo za dohodnino, če pa olajšav nimamo, je osnova iz točke H enaka osnovi iz točke E.

I: Dohodnina je znesek obračunanega davka po lestvici od osnove za dohodnino iz točke H. Če znaša osnova 109.800 SLT ali manj, se dohodnina obračuna po stopnji 19%, od 109.800 do 219.600 SLT pa po stopnji 28% itd., kot je razvidno iz zgoraj navedene lestvice.

J: Davek od osebnih prejemkov smo med letom plačevali od bruto plače kot akontacijo dohodnine, zato ga od obračunane dohodnine iz točke I odštejemo.

D: Davek od katastrskega dohodka je kot akontacija dohodnine med letom plačalo le malo lastnikov katastrskega dohodka (v občini Mozirje 21), ker je bila do osnove 50% povprečnega letnega osebnega dohodka zaposlenih v R. Sloveniji v letu 1990 osnova 0%.

L: Doplačilo dohodnine je razlika med obračunano dohodnino in med letom plačanimi akontacijami dohodnine. Razlika ima lahko negativen ali pozitiven predznak, kar pomeni, da bodo nekateri zavezanec dohodnino še doplačali, medtem ko bodo drugi dobili še nekaj vrnjeno. Do večjih doplačil bo prišlo pri zavezancih, ki ne bodo uveljavljali nobenih olajšav in pri zavezancih, ki so med letom koristili olajšavo za vzdrževane družinske člane, pri napovedi dohodnine pa bo za tega vzdrževanega člana olajšavo uveljavljal nekdo drug.

Do vračanja dohodnine pa lahko pride pri zavezancih, ki vzdržujejo 3 ali več družinskih članov, pa tudi pri drugih zavezancih, seveda različno od primera do primera.

Primer I. iz tabele: zavezanec ne uveljavlja nobenih olajšav, zato je obračun sledeč:

$$A - B + C - D = E \quad (\text{ker ni olajšav je } E = H)$$

$$178.620 - 38.731 + 15.214 - 760 = 154.343$$

$$I = 154.343 - 109.800 = 44.543 \times 28 \% = 12.472$$

$$I = 12.472 + 20.862$$

$$I = 33.334$$

$$L = I - J$$

$$L = 33.334 - 24.483$$

$$L = 8.851$$

Zavezanec bo moral doplačati še 8.851 SLT dohodnine.

Primer II. iz tabele: zavezanec uveljavlja znižanje davčne osnove po 7. členu Zakona o dohodnini (za nakup zdravil, športne opreme, stanovanja...) v znesku 10% od osnove:

$$A - B + C - D = E$$

$$178.620 - 38.731 + 15.214 - 760 = 154.343$$

$$F = E \times 10 \%$$

$$F = 154.343 \times 10 \%$$

$$F = 15.434$$

$$G = 0$$

$$H = E - F$$

$$H = 154.343 - 15.434$$

$$H = 138.909$$

$$I = 138.909 - 109.800 = 29.109 \times 28 \% = 8.150$$

$$I = 8.150 + 20.862 = 29.012$$

$$L = I - J$$

$$L = 29.012 - 24.483$$

$$L = 4.529$$

Zavezanec bo moral doplačati še 4.529 SLT dohodnine.

Primer III. iz tabele: zavezanec uveljavlja poleg znižanja davčne osnove iz 7. člena Zakona o dohodnini še olajšavo za vzdrževane družinske člane in sicer za dva otroka:

$$A - B + C - D = E$$

$$178.620 - 38.731 + 15.214 - 760 = 154.343$$

$$F = E \times 10 \%$$

$$F = 154.343 \times 10 \%$$

$$F = 15.434$$

G = 200.000 (poprečna letna plača zaposlenih v RS) x 18 % (za dva otroka)

$$G = 36.000$$

$$H = E - F - G$$

$$H = 154.343 - 15.434 - 36.000$$

$$H = 102.909$$

$$I = 102.909 \times 19 \% = 19.553$$

$$L = I - J$$

$$L = 19.553 - 24.483$$

$$L = -4.930$$

Zavezanec je v akontacijah dohodnine med letom plačal preveč, zato bo dobil vrnjeno 4.930 SLT.

V prihodnji številki Savinjskih novic pa bomo objavili konkretna navodila za izpolnitev napovedi za odmero dohodnine.

Uprava za družbene prihodke
Vodja odseka odmere dohodnine
Marija Gregorc

Ljubljanska banka

Splošna banka Velenje d.d.
Velenje

NOVE OBRESTNE MERE ZA TOLARSKO
VARČEVANJE OBČANOV

Ljubljanska banka Splošna banka Velenje d.d. od 1. februarja 1992 dalje
obrestuje tolarška sredstva občanov z naslednjimi obrestnimi merami:

	letne obrestne mere	mesečne obrestne mere
Tekoči računi občanov	87,34 %	5,10 %
Žiro računi občanov	87,34 %	5,10 %
Hranilne vloge na vpogled	87,34 %	5,10 %
Hranilne vloge, vezane nad 12 mesecev	271,35 %	10,95 %
Hranilne vloge, vezane nad 24 mesecev	278,17 %	11,11 %
Hranilne vloge, vezane nad 36 mesecev	284,98 %	11,27 %
Depoziti, vezani od 10 do 19 dni	240,69 %	10,20 %
Depoziti, vezani od 20 do 29 dni	244,10 %	10,29 %
Depoziti, vezani od 30 do 90 dni		
- depoziti do 50.000,00 SLT	250,91 %	10,46 %
- depoziti od 50.001,00 do 100.000,00 SLT	254,32 %	10,54 %
- depoziti nad 100.000,00 SLT	257,72 %	10,63 %
Depoziti, vezani nad 3 mesece		
- depoziti do 50.000,00 SLT	250,91 %	10,46 %
- depoziti od 50.001,00 do 100.000,00 SLT	254,32 %	10,54 %
- depoziti nad 100.000,00 SLT	257,72 %	10,63 %
Depoziti, vezani nad 6 mesecev	261,13 %	10,71 %
Depoziti, vezani nad 12 mesecev	271,35 %	10,95 %
Dovoljena prekoračitev stanja na TR	308,83 %	11,80 %
Nedovoljena prekoračitev stanja na TR	356,52 %	12,78 %

Gostinsko podjetje Turist Nazarje

Konec umiranja na obroke, sledi oživiljanje

Kakršnakoli razprava o takšni ali drugačni gostinski ponudbi v Zgornji Savinjski dolini je pravzaprav odveč, ni pa odveč nekaj poudarkov o naporih nazarskega Turista, da bi se vendarle izvele iz dolgoletne krize, umiranja na obroke skoraj. Ni dolgo tega, ko so v Turistu obljubili povsem nov način dela in pristop do njega. Znova bi lahko dejali, vendar so prej obljubljali drugi. Na srečo danes že ugotavljajo, da načrte uresničujejo in so to odločeni tudi v prihodnje.

Prvi preizkus te odločenosti je bila in je še oživitev, posodobitev, nove navade in bistveno višja kakovost dela v najbrž najpomembnejšem objektu, v mozirskem Turistu. Nekoč se je že ponasjal z imenom hotel, upajo, da se bo kmalu spet. Konec lanskega leta so temeljito posegli v njegovo notranjo arhitekturo. Točilnico, so izločili iz restavracijskega dela, uredili prijetno pivnico, recepcijo, ki sodi v takšen objekt in seveda že obstoječo restavracijo, ki je že pripravljena za zahtevnejše goste, za poslovni turizem in drugo. Vsebinska in oblika sta drugačni, z vsem skupaj pa želijo vrniti pod svojo streho nekdanje goste (se že vračajo).

Ob tem so prenove potrebni vsi lokali v dolini. Morda še najbolj gostilna v Nazarjah, ki jo imajo za sramoto tudi sami. Mnogoletne obljube revici niso pomagale. Že v bližnji prihodnosti bodo opravili prvi del posodobitve, prav tako s preureditvijo prostorov in s spremembo njihove sedanje namembnosti. V objektu trenutno ni prostora za večje skupine in posebne priložnosti, bodo pa v nadstropju uredili primerno banketno sobo. Povečali in popestrili bodo prostor ob bližnji slaščičarni, velika želja in načrt pa sta obnova zunanosti te lepe nazarske zgradbe. Pri slednjem bi bila gotovo na mestu tudi pomoč od drugod. Naslednja naj bi bila na vrsti Planinka na Ljubnem, kjer pa manjši ali delni poseg ne pride v poštev, za celovito obnovo pa se že dogovarjajo o najetju mednarodnega kredita.

Od kad tolikšna smelost ob nezadržnem padanju kupne moči? Vsekakor v poslovnem programu izven

gostinstva, ki že prinaša prihodek in tudi dobiček. To je peka keksov z novo blagovno znamko, trenutne zmogljivosti pa še zaostajajo za potrebami in seveda načrti. Z uvajanjem nove opreme bodo v dveh mesecih dosegli načrtovano količino proizvodnje, to pa je 1000 kilogramov na dan. Ob tem snujejo tudi novo firmo, ne glede na takšno preoblikovanje in morebitno novo ime pa podjetje še naprej želi služiti osnovnemu namenu in nadaljevati tradicijo, kar je pogoj in cilj dejavnosti in prisotnosti v dolini.

JP

Predstavljamo vam trgovino POGO'S

Tokrat smo bili na obisku v trgovini POGO'S v Nazarjah, katere lastnica je Romana Pogorelnik. Razlog za to smo našli v priznanju, ki ga je omenjena trgovina v letu 1991 prejela s strani KS Nazarje. V njem med drugim piše: "Trgovina z živili POGO'S je v zadnjem času izredno popestrila ponudbo s tovrstnimi artikli. Asortiman prehrabnih pa tudi drugih proizvodov je na takšnem nivoju, da lahko zadovolji še tako zahtevnega potrošnika." Zanimalo nas je, kako se je Romana Pogorelnik sploh odločila, da bo imela trgovino.

ROMANA: Ko so obnavljali Grabnerjevo hišo v Mozirju, sem se tam pozanimala o možnosti odprtja trgovinice, kjer bi se dobilo vse za otroka; od plenice do vozička. Že po prvem razgovoru sem ugotovila, da bo najemnina relativno visoka. Zato se nikakor nisem mogla dokončno odločiti "za" ali "proti". Končno so

nekega dne, tega je zdaj že dve leti, prišli na obisk očetovi prijatelji iz Mengša in takrat je padel predlog o tem, da bi odprla špecerijo kar doma.

Klicala sem torej pristojnega občinskega inšpektorja, ki je na osnovi ogleda svetoval tehnično rešitev. Še najbolj me je opogumljala misel, da bo nova trgovina dobrodošla v kraju, kjer je bila do tedaj ena sama trgovina. Oče je sam izdelal načrt prizidka in ga praktično tudi sam izdelal. Sama sem v tem času poiskala najugodnejšega dobavitelja opreme. Dela so bila gotova v nekaj mesecih, otvoritev trgovine pa je bila konec avgusta l. 1990. Prvi odziv kupcev je bil izjemno ugoden. Ponudba je bila že v začetku dovolj pestra in tudi danes zajema vse najosnovnejše artikle, kot so kruh, mleko, sadje, zelenjava in ostale (vseh je približno 900), katere potrebujemo v vsakdanjem življenju.

SN: Ali obseg sedanjega poslovanja kaže na to, da ste se odločili pravilno?

ROMANA: Vsekakor.

SN: S katerimi glavnimi dobavitelji sodelujete?

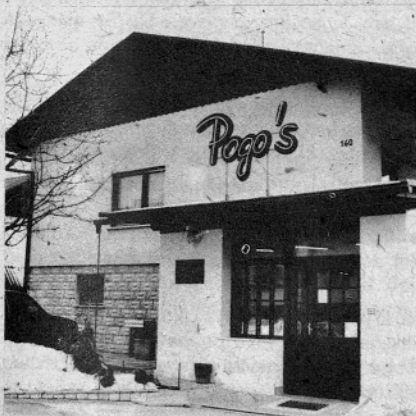
ROMANA: Največ sodelujem z OSKRBO iz Slovenj Gradca in z MEXROM iz Celja. Še posebej sem zadovoljna z diskontom GALA v Celju, ki je last MERXA, in ga lahko primerjam celo z Metrojem v Grazu. Nabava blaga mi vzame precej časa. Treba je pač živeti z in za trgovino. Ker sama ne zmorem opravljati vseh potrebnih del, imam zaposleno eno trgovko, veliko pa mi pomaga tudi mama.

SN: Ali so stalni kupci samo krajanje Nazarji ali pa je krog le-teh širši?

ROMANA: Z veseljem lahko povem, da kupci niso samo Nazarčani, ampak prihajajo tudi iz Mozirja, Lok, Kokarij, Pustega polja, Rečice ob Savinji...

SN: Kako se v poslovanju vaše trgovine odraža zaostrovanje širše družbene krize?

ROMANA: Navedeno dejstvo se zadnje mesece zelo nazorno odraža. Število strank je malenkostno upadlo, bolj kot to pa je važno poudariti naslednje: ljudje

so pričeli dejansko varčevati. Pomemben je vsak tolar, celo stotine. Večina ljudi si danes lahko privoščijo res samo najnujnejše za preživetje. Zavedajoč se težavnosti sedanjega časa, sem se odločila, da poskušam kupcem nekoliko olajšati breme nakupov. V ta namen sem omogočila plačilo kupljenega blaga z dvema čekoma brez obresti. Mislim, da je to poteza, s katero bom omogočila strankam lažjo premostitev težav zaradi nenehnega divjanja cen. Vsak kupec se z lažjim srcem odloči za nakup z mislijo, da bo polovico vrednosti plačal šele čez en mesec. Vsi smo se žal navadili živeti na kredit.

SN: Za konec pogovora nam zaupajte še vaše načrte v "evropskem" letu 1992!

ROMANA: Leto '92 bo verjetno še slabše, kot je bilo lansko. Sploh prva polovica bo težka, v drugi pa, upam vsaj, bo že boljše. Kljub temu načrtujem povečanje parkirnega prostora pred trgovino in izgradnjo prizidka, ki bo omogočil ureditev večjega skladišča. Ob tej priliki bi se želela tudi zahvaliti vsem potrošnikom, ki so redno ali samo občasno kupovali v moji trgovini, za zaupanje z željo seveda, da bi tako ali še boljše sodelovali v prvem letu slovenske samostojnosti.

Nobenega dvoma ni: trgovina POGO'S dejansko je popestritev tovrstne ponudbe v Nazarjah. In če še drži pregovor, da dober glas seže v deveto vas, se tej trgovini ni bati za svojo prihodnost. To pa bo konec koncev v korist tudi vsem njenim stalnim in naključnim kupcem.

KF

Zasedal je IS SO Mozirje

23. januarja se je na svoji 23. redni (sicer pa prvi letošnji) seji sestel izvršni svet Skupščine občine Mozirje. Glede na to, da je od zadnjega lanskega zasedanja minilo kar nekaj časa, je dnevni red obsegal 26 točk. Omenimo le tiste, pri katerih so se člani v razpravi najdlje zadržali: potek sanacijskih del na vodotokih, prevzem aktive in pasive GG Nazarje TOK Gozdarstvo Nazarje v likvidaciji, soglasje k sporazumu o razdelitvi sredstev, pravic in obveznosti Zdravstvenega zavoda, problematika Zavoda za zaposlovanje in reševanje vlog za dodelitev sredstev razpisa 200 novih delovnih mest. Večina točk bo po predhodni razpravi v Izvršnem svetu iskala potrditev še na zasedanju občinske skupščine, ki je napovedana za 7. februar.

KF

KOLEKTIVNE POGODBE

Ali bo usoda izvajanja kolektivnih pogodb med obrtniki oz. podjetniki in delavci podobna prejšnjim?

Po dolgotrajnih pogajanjih in usklajevanjih je bila vendarle podpisana kolektivna pogodba med zasebnimi delodajalci in pri njih zaposlenimi delavci. Kolektivna pogodba je začela veljati 29. novembra 1991 in je bila objavljena v Ur.l.RS št.26/91. Podpisnika kolektivne pogodbe sta na delodajalski strani Obrtna zbornica Slovenije, na delojemalski pa sindikat obrtnih delavcev Slovenije. Pri sklepanju pogodb sta podpisnici imeli v ospredju pozitivne izkušnje iz sklepanja preteklih pogodb, zlasti pa še sodobne dosežke delovnopravne zakonodaje v gospodarsko in pravno urejenih državah Evrope.

Kolektivna pogodba vendarle prinaša nekatere bistvene novosti, ki se nanašajo predvsem na naslednje:

- V roku 30 dni po veljavnosti bi morala delodajalec in delavec skleniti novo pogodbo o zaposlitvi. Splošno načelo iz nove pogodbe opredeljuje, da v pogodbj o zaposlitvi ne morejo biti določene manjše pravice, obveznosti in odgovornosti, kot so določene v zakonu in kolektivni pogodbi.

- Pomembna novost pri sklepanju pogodbe o zaposlitvi je tudi razporeditev delavca v ustreznih tarifni razred, kar pomeni, da je delavcu zagotovljena osnovna plača, ki mora biti najmanj enaka ali večja od izhodiščnega osebnega dohodka za

razporejen tarifni razred brez dodatkov, ki mnorajo biti posebej opredeljeni.

- Podrobna opredelitev dodatkov in povračil ter način izplačila osebnih dohodkov.

- Ustrežno je opredeljen tudi odnos do sindikata oziroma sindikalnega zaupnika.

Navedeni so le nekateri pomembnejši podatki in novosti iz sicer razumljive pogodbe sestavljene iz 69 členov.

Pomembno je namreč tudi vedeti, da pomeni pogodba pravno formalni akt, kar pomeni, da so kršitve kolektivne pogodbe podvržene sankcijam, materialne pravice pa iztržljive tudi preko sodišče.

V sindikatu kot enem od podpisnikov pogodbe seveda želimo, da se medsebojni odnosi med delodajalci in delojemalci urejajo strpno in predvsem z ustreznim dogovarjanjem.

Kolektivna pogodba velja za vse zaposlene pri obrtnikih ne glede ali so člani sindikata ali ne. Nečlanstvo v sindikatu dejavnosti obrti pomeni seveda neorganiziranost delojemalcev na eni strani, kar lahko pomeni enostranski odnos do kolektivne pogodbe, na lokalni ali občinski ravni pa slabo pravno varnost delavcev.

Tudi za delavce zaposlene pri zasebnih podjetjih z oznako "d.o.o." obstaja nova kolektivna pogodba, ki je objavljena v Ur.l.RS št.20/21 in velja od meseca avgusta 1991 dalje.

Pozivamo vse delavce, zaposlene pri zasebnih delodajalcih in podjetjih drobnega gospodarstva, da se pred podpisom pogodb o zaposlitvi dobro seznanijo z vsebino kolektivnih pogodb.

Območna organizacija Zveze Svobodnih sindikatov Velenje z izpostavo v občini Mozirje, ki bo od 1. februarja imela svoj sedež v Delavskem domu v Nazarjah, vabi vse zainteresirane, da se zglasijo za potrebne nasvete in eventualno včlanitev v sindikalno organizacijo. Območna organizacija sindikata ima organizirano učinkovito pravno službo z zaposlenim odvetnikom, ki jo člani sindikata lahko koristijo brezplačno, vključno z zastopanjem v sporih in na sodiščih.

Izpostava ZSSS
za Mozirje
Andrej Kranjc

Gostinsko podjetje
TURIST
NAZARJE

Tel.: 831-911, 832-536

KAJ JE NOVEGA V LOGARSKI DOLINI

Lepote Logarske doline so pričeli odkrivati v 19. stoletju, najprej seveda službeno, zemljemerci, botaniki, ob koncu stoletja pa se že pojavi planinstvo s turističnimi in rekreativnimi cilji. V tem obdobju so že delovali številni gorski vodniki, ki so seveda predstavljali začetek organizirane turistične ponudbe.

Dolino so odkrivali tudi drugi ljubitelji naravnih lepote. O tem priča vpisna knjiga gostilničarja Erjavca že iz leta 1862. V turističnem smislu je Logarska dolina preživljala najlepša leta vse do šestdesetih, sedemdesetih let, ko se je pričelo število gostov zmanjševati. Vzrokov za nazadovanje je več, med drugim tudi slaba kmečka politika, zatiranje privatne pobude, ljudje so enostavno izgubili motiv, saj je bilo veliko lažje preživeti v izkoriščanjem gozda. Pomembno je tudi dejstvo, da je bil v tistih letih na pohodu stacionarni turizem mondenih obmorskih letovišč in se ljudje še niso toliko zavedali kvalitet neokrnjene narave in miru.

Zaradi nespornih lepote ter naravnih in kulturnih zanimivosti je bilo v preteklosti veliko poizkusov, da bi dolino tudi pravno zavarovali. Do tega je prišlo šele leta 1987, ko je občina Mozirje z odlokom razglasila krajinski park Logarska dolina, za katerega je bil predpisan režim varovanja.

Tako je dobilo preko 40 naravnih in 18 kulturnih znamenitosti pravno zaščito, ki pa je žal v današnjem sistemu praviloma neučinkovita. Pojavlja se temeljno vprašanje skrbništva nad krajinskimi parki. Za narodne in regijske parke so predvidene oblike organiziranosti službe za varovanje, za krajinske parke pa je povsem nejasno.

Veliko generacij domačinov, družbenih podjetij, ki so že v dolini, privatnikov je videlo v Logarski dolini možnost zasluzka. Zato ni čudno, da so se pojavljale najrazličnejše ideje o tem, kako naj bi to dolino turistično izkoriščali. Še nekaj let nazaj je prevladovalo mnenje, da je potrebno dolino pripraviti na obisk denarno močnejšega sloja ljudi. To je seveda pomenilo izgradnjo vrste hotelov najvišje kategorije z vsemi nujnimi spremljevalnimi objekti. Kaj bi nekaj takega pomenilo za relativno majhno in zaprto alpsko dolino se se začeli zavedati šele v zadnjem času, ko je na pohodu zeleni turizem, kateremu je sveta čista in neokrnjena narava.

Tudi "Razvojni program turizma v Zgornji Savinjski dolini", ki ga je poveljati naročila občina Mozirje pri podjetju EPSI, predvideva, da se krajinsko kvalitetna in naravno bogata področja v čim večji meri ohranijo v čisti naravni obliki in se kot taka ponujajo gostom. Po tem programu se morajo stacionarni objekti z vsemi spremljevalnimi napravami zgraditi v bližini urbanih naselij, kot so Mozirje, Gornji Grad, Ljubno, Luče in Solčava. Tako naj bi Logarska dolina ostala rezervat resničnega miru, čistega zraka in čiste vode. V dolini se ne bodo gradili novi turistični objekti, že obstoječi pa se bodo funkcionalno in estetsko uredili.

Logarska dolina je relativno majhna. Promet v turističnih konicah predstavlja hudo obremenitev okolja in ljudi. Pojavlja se problem divjega parkiranja na kvalitetni privatni zemlji, pojavlja se problem divjega kampiranja in divjega kurjenja. Za obiskovalce ostanejo kupi smeti, onesnažena voda, poškodovana trava in gozdna podrast, nenehno pa je prisotna potencialna nevarnost katastrofalnega požara, ki bi lahko upepelil celotno dolino.

Zaradi vseh teh razlogov predvideva Razvojni program turizma korake v smeri zaprtja doline za motorna vozila, z izjemo vozil domačinov, dostavnih službenih vozil upravljalcev posameznih objektov ter vozil s posebno oznako (polcija, rešilci, GRS...). V ta namen se morajo predhodno urediti parkirišča in nujni servisni objekti (lesene brunarice) na vstopnem delu doline. Obiskovalci bodo lahko spoznali Logarsko dolino peš, s kolesom, konjem, kočijo, električnimi avtobusi odprtega tipa... Seveda se tu pojavlja vrsta vprašanj tehnične narave, ki jih je potrebno predhodno upoštevati: prehodnost do Matkovega kota, Pavličevega sedla in Podolševe, prometni režim javnega primeta. Vse priprave bodo zahtevale še najmanj dve leti.

Vendar je stanje v Logarski dolini že danes zaskrbljujoče. Domačini lahko le obupano opazujejo, kako jim kolone avtomobilov in množica ljudi, ki se imenujejo turisti, uničujejo njihovo zemljo in se pri tem

večkrat nesramno obnašajo. Škodo na zemlji in pridelku jim nihče ne more povrniti, še najmanj tisti, ki so jim jo povzročili. Sredstev za ureditev parkirišč, cest, ograj, označevalnih tabel, klopi, poti ni nikjer in jih v bližnji prihodnosti tudi ne bo.

Logarska dolina je turistično zelo perspektivna, vendar se žal nahaja v položaju, ko se morajo nekatere stvari premakniti z ničelne točke. To pa zahteva precejšnja sredstva, ki jih trenutno v dolini ni.

Da bi kljub vsemu poizkušali nekaj narediti, je trinajst interesentov (domačini, lastniki zemljišč, podjetja) podpisalo dogovor, v katerem so se pozitivno opredelili do pobiranja prispevka za urejanje krajinskega parka Logarska dolina v prehodnem obdobju do zapore za motorni promet.

V soglasju z občino Mozirje, ki je pripravila odlok o komunalnih taksah, v katerem je opredeljen tak način pobiranja prispevka, se je pričelo 14.9.1991 poizkusno zaračunavanje prispevka z namenom, da pridejo na dan vse pomanjkljivosti takšnega občutljivega posega. Prispevek se je plačeval na vhodu v Logarsko dolino pri Logarjevi kašči, kjer tudi stoji označevalna tabla krajinskega parka Logarska dolina. Prispevek v višini 60,00 din so plačali obiskovalci na vsak avto. Kot potrdilo so dobili prospekt o krajinskem parku Logarska dolina, na katerem so označene bistvene značilnosti parka, pregledna karta z označenimi naravnimi in kulturnimi znamenitostmi ter mesta, kjer je dovoljeno parkiranje. Navedene so tudi nekatere omejitve iz odloka o krajinskem parku, ki neposredno zadevajo obiskovalce. Na prospektu je tudi napisano, v kakšne namene se prispevek, ki je

bil letos na prostovoljni osnovi, pobira.

Za Matkov kot, Pavličovo sedlo in Podolševo je režim enak kot prej. Sredstva se zbirajo na prehodnem računu pri Turističnem društvu Solčava, porabljala pa se bodo izključno za ureditev Logarske doline.

Kot je bilo pričakovati je kmalu prišlo do burnih reakcij nekaterih ljudi, ki se s takim načinom varstva narave ne strinjajo.

Kritike prihajajo predvsem s strani planincev in planinskih društev. Seveda so takšna negotovanja razumljiva, saj ima naša planinska organizacija korenine globoko v preteklosti, kjer je bilo vse last vseh in s to lastnino so lahko vsi počeli vse. Svež zrak, toplo sonce, gorski ambient, tega nihče ne more nikomur vzeti, prav tako mu ne more vzeti njegovih doživljajev, z vso moralno in pravno pravico pa mu lahko prepreči škodljivo delovanje v naravi ali celo na tuji lastnini. Je že tako, da smo tudi planinci samo ljudje, ki največkrat delamo po lastni presoji, ta pa lahko pride v popolno nasprotje s pravili igre, ki v nekem prostoru veljajo.

Že dolgo ne velja več prepričanje, da smo planinci že po svoji definiciji naravovarstveniki. Če bi to bilo res, potem v gorah ne bi na vsakem koraku srečevali kupov smeti, spomenik miselnosti, da so gore od vseh in jih zato lahko po mili volji smetimo.

Zato tudi ni preveč modro zatrjevati, da se nikjer ne sme pobirati prispevka s katerim bi omogočili popravilo nekaterih grehov nad naravo, ki so jih zagrešili tudi tisti, ki sedaj temu nasprotujejo.

Tudi na planinstvo bomo morali začeti gledati z realnimi očmi in priznati, da smo ljubitelji gora le slučajni obiskovalci naravnih čudežev, ki imamo bolj ali manj razvit čut do okolja.

Kot vsepovsod drugje, bomo morali tudi v gorah pristati na določena pravila, ki zagotavljajo njihovo ohranitev, priznavati pa bomo morali tudi tiste, ki to varstvo operativno zagotavljajo.

Med obiskovalci Logarske doline bodo seveda tudi takšni, ki se ne bodo mogli sprijazniti s plačilom, saj se bodo počutili nesvobodne in omejene, kljub temu, da se verjetno v živalskem ali botaničnem vrtu, kjer tudi plačajo vstopnino, ne počutijo tako.

Gre predvsem za spremembo miselnosti. Navajeni smo bili, da je narava od vseh in zato od nikogar, niti od tistega, ki bi zanjo skrbel. Propadanje narave nas je opozorilo, da tudi ona potrebuje skrbnika, le ta pa sredstva za skrbstvo. Ni nam težko doumeti, da oskrba živali v živalskem vrtu zahteva strokovno delo, težje se sprijaznimo z dejstvom, da tudi okolje potrebuje strokovno varstvo, ki ga pač mora koristnik plačati.

Sicer pa je plačevanje ali neplačevanje prispevka kljub vsem odlokam in zakonom v rokah vsakega posameznika, njegove širine dojemanja sveta in njegove etike.

Z malo iznajdljivosti se da izogniti plačilu davkov, različnih vstopnin, taks in tako tudi prispevku za Logarsko dolino. Pojmovanje svobode pa še naprej ostaja zelo, zelo relativno.

Matevž Lenarčič

Mercator - ZKZ Mozirje

V prodajalni

**KMETIJSKO PRESKRBOVALNI
CENTER V LJUBIJI**

smo organizirali odkup odpadnih kovin po sledečem ceniku:

1. Odpadno železo nad 6 mm	2,50 SLT/kg
2. Odpadno železo do 6 mm	1,80 SLT/kg
3. Odpadna nova pločevina do 3 mm	2,30 SLT/kg
4. Odpadna bela tehnika, avtoka.	0,50 SLT/kg
5. Odpadni železni ostružki	0,50 SLT/kg
6. Baker čista žica - nežgana	60,00 SLT/kg
7. Baker mešani odpadki	55,00 SLT/kg
8. Medenina	45,00 SLT/kg
9. Aluminij čisti - mehki	20,00 SLT/kg
10. Aluminij zbira. - trdi	15,00 SLT/kg
11. Svinec	7,00 SLT/kg
12. Akumulatorji	3,00 SLT/kg
13. Mešani odpadki papirja	2,00 SLT/kg
14. Papir - časopisi in revije	2,50 SLT/kg

Sprejem kovin je organiziran od 7. do 18. ure.

Tel.: 063 831-040

Oglašujte

V

Savinjskih novicah

KS ŠMARTNO OB DRETI: USPEŠNO KLJUB TEŽAVAM

Tudi v KS Šmartno ob Dreti so v preteklem letu največ aktivnosti usmerjali v odpravljanje posledic poplav, ki so prizadele dolino leto poprej. Največjo škodo so pri tem utrpele krajevne ceste, mostovi, vodovodno omrežje in stanovanjski objekti. Krajanom, ki so bili pri tem prizadeti, je KS ponudila pomoč v obliki materialnih sredstev, ne pa denarja, kar je onemogočilo nenamensko uporabo sredstev.

Na območju kraja Šmartno ob Dreti so se dela izvajala na področju vzdrževanja in modernizacije krajevnih cest, pri čemer velja še posebej poudariti relacijo pokopališče - Brdo. Za celotno krajevno skupnost pa velja dejstvo, da ima zelo razvejano mrežo cest različnih kategorij, ki so se skozi vse leto primerno vzdrževale. Poleg cest so v Šmartnem sanirali pretrgan vodovod preko reke Drete, medtem ko je sanacija vodnega zajetja še v teku, za kar pa gre iskati razlog predvsem v težavnosti dostopa do zajetja.

Na območju Kraš je bilo potrebno sanirati most in cesto v Spodnjih Krašah in pa vodovodno omrežje, kjer je bilo zamenjano kar 1500 m cevi. V teku so aktivnosti za asfaltiranje 200 m krajevne ceste.

V kraju Volog napeljujejo javno razsvetljavo, pri čemer se pojavlja precej problemov glede financiranja. Poleg tega teče akcija asfaltiranja ceste proti Letošču, kjer sodeluje tudi širša družbena skupnost.

V letu 1991 je skupni promet krajevne skupnosti znašal 1.740.000,00 SLT. Vse aktivnosti na področju komunale je vodil Svet KS, ki ima podaljšan mandat do volitev, ki bodo izvedene v prvem polletju. Seveda pa ne bi bilo pričakovanega učinka brez številnih prostovoljnih delovnih ur krajanov.

Na področju komunalne dejavnosti ima KS Šmartno ob Dreti tudi v letu 1992 smeje načrte. Načrtujejo namreč posodobitev cest, kvalitetno vzdrževanje obstoječe komunalne infrastrukture in najzahtevnejši projekt: razširitev telefonskega omrežja, ki pa je neposredno pogojen s povečanjem telefonske centrale v Šmartnem. Vse skupaj je direktno odvisno od finančnih sredstev, pri čemer se vse bolj povečuje realni padec vrednosti sredstev, ki dotekajo iz naslova samoprisevka.

V KS uspešno delujeta dve društvi. Športno društvo "Lipa" je aktivno skozi vse leto. Najboljši dokaz uspešnega dela je zagon smučarske vlečnice na Žvipljevi drči. Tudi gasilsko društvo dosegla dobre rezultate pri svojem delovanju, dejstvo pa je, kar poudarjajo tudi v vodstvu KS, da je zaradi relativno majhnega števila prebivalcev, nujno potrebna složnost in medsebojna povezava pri delu vseh, ki tako ali drugače prispevajo k napredku kraja. Tega jim za zdaj še ne manjka in zato tudi z zmernim optimizmom ocenjujejo, da bodo realizirali celoten referendumski program.

KF

Ana Lamut, knjižničarka v občinski matični knjižnici Mozirje

Na vprašanje kaj meni o Savinjskih novicah je odgovorila:

"Glasilo ima velik pomen, ker je edino sredstvo obveščanja

znotraj občine Mozirje. Poudariti moram, da sta lokalni radijski postaji Velenje ali Celje slišni le v nekaterih predelih doline, torej nam ostaja za lokalno obveščanje prebivalstva le glasilo Savinjske novice."

Kaj pa sedanji izgled Savinjskih novic?

"Meni je bolj všeč, kot prejšnji. Nekako bolj priročno deluje, skratka ima izgled revije".

Vam je naslovnica všeč?

"Po moje bi lahko bila grafično bolj domiselna. Ne vem sicer svetovati kako naj bi izgledala, le prvi vtis je pač takšen. Morda je res tudi to, da se mora človek sčasoma privaditi na izgled. Denimo, znak sredi naslovnice je nejasen, pa morda prav zato nerazumljiv. Razpored grbov bi lahko bil bolj posrečen, ne tako geometričen. Seveda vem, da je lažje opozarjati, kot bolje narediti".

Kaj menite o vsebini?

"Glede vsebine nimam bistvenih pripomb, je pestra in zanimiva. Tudi črke so dobro bralne, morda bodo ljudje s slabim vidom želeli večje. Mislim, da je treba v načelu vključevati krajše, pa zato nič manj zanimive članke, dolgih ljudi ne berejo radi, takšne izkušnje imam v svojem poklicu."

Kaj pa sicer predlagate?

"Več fotografij in morda kakšno karikaturu".

AV

Alojz Zavolovšek, akademski slikar v Mozirju

Kako ocenjujete prvo številko Savinjskih novic v tem letu?

"Mislim, da je po velikosti (obliki) prikupejša, kot prej. Lažje je takšno izvedbo

shranjevati. Sicer pa lahko trdim, da je vsebina posrečena in dovolj pregledna. Morda bi bil moj nasvet v tem, da bi prisluhnili željam bralcev, morda bi vključevali več sestavkov z narodopisno vsebino, saj je to vedenje potrebno ljudem saj najdejo v tem svoje korenine.

Tudi o kakšni kmetijski vsebini bi kazalo pogosteje kaj napisati. Sploh pa mislim, da bo s časom treba misliti na občasne priloge, denimo, ob pomembnih praznikih in dogajanjih. Seveda, vse v okviru domačih meja. Imam občutek, da si v tej smeri prizadevajo tudi izdajatelji."

Kot likovnik bi lahko kaj rekli o izgledu časopisa.

"Ovojnica bi lahko bila pestrejša! Že na zunaj bi naj povedala najzanimivejši dogodek ali vsebino. Grbe bi kazalo še naprej obdržati,

morda le malo drugače razporediti. Zadnja stran ovitka je nepregledna, treba jo bo popestriti, ker je na njej sicer zelo zanimiva in potrebna vsebina. Saj vemo, da gre za začetek, vemo pa tudi, da si bodo snovalci prizadevali za izboljšave."

Kaj bi še želeli brati?

"Nekaj več o osveščanju ljudi za naše lepo okolje. Ne bo odveč opozarjati na našo floro in druge krajinske posebnosti. Sploh pa je treba bičati onesnaževanje naše krajine z divjimi odlagališči smeti. Kršilce tudi imenovati, če ne bo drugače.

Pa še nekaj, več je treba pisati o pozabljenih navadah, morda bodo ljudje vendarle katere od njih oživljali."

AV

Zaposleni v trgovskem podjetju

Savinja Mozirje

*čestitamo prebivalcem občine
Mozirje, posebej pa še svojim
zvestim kupcem ob*

8. FEBRUARJU SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

*v samostojni in
neodvisni domovini*

OBVESTILO

KRAJANOM LJUBNEGA

Obveščamo vse porabnike vode iz vodovoda Ljubno, da bo Vodovod Ljubno v mesecu marcu 1992 pričel s pobiranjem vodarine za preteklo leto.

Cena vode za 1 m³ je 15,00 SLT.

Prosimo vse porabnike, da zaradi hitrejšega in lažjega odčitavanja svoje vodomere očistijo. Za čiščenje, popravilo in zamenjavo vodomero je pooblaščen gospodar vodovoda Franc ERMENC.

Vodovod Ljubno

UČIJO SE DVEH JEZIKOV

Vse štiri šole v mozirski občini so v letošnjem šolskem letu uvedle pomembno novost - fakultativno poučevanje drugega tujega jezika. Tečajne oblike poučevanja drugega tujega jezika so naše šole izvajale že prejšnja leta, vendar je letos situacija bistveno drugačna, saj se pouk pričinja že v tretjem razredu, poleg tega pa je občinski izvršni svet zagotovil tudi dodatna sredstva za plačevanje učiteljev, ki ta pouk izvajajo. Na ta način so se stroški staršem bistveno znižali.

Na šolah z veseljem opažamo, da so starši dejali pomembnost znanja tujih jezikov. To se odraža v velikem številu prijavljenih učencev za fakultativni pouk tujega jezika.

Povejmo še to, da mozirska šola fakultativno poučuje nemški jezik, ljubenska, gornjegrajska in lučka šola pa angleški jezik.

Rajko Pintar

PREBERITE POZORNO!

Italijanska policija opozarja starše pred novimi vrstami MAMIL, ki jih v zadnjem času ponujajo otrokom. Zelo verjetno nove vrste mamil že krožijo tudi v Švici in se bodo hitro razširile po Evropi.

Gre za serijo samolepilnih sličic, ki so jih doslej poznali predvsem v ZDA in ki se imenujejo BLUE STAR (modra zvezda). Gre za listek belega papirja v katerem so zvezdice velikosti konice svinčnika. Vsaka zvezdica je prepojena z LSD in slika se lahko nalepi s slino. Pri tem gre mamilu neposredno v krvni obtok. Poleg tega se ob prijemanju papirja neposredno resorbira tudi preko kože. V obtoku so tudi sličice bleščečih barv v obliki znamk. Te znamke so poslikane s supermeni, Disneyevimi junaki, metulji, klovni in podobnim.

Izdelane so kot koščki lepenke, ovite v celofan. V vsakem zavojčku je po pet listkov, torej skupno deset znamk.

Otrokom prodajajo nalepke večji fantje za zabavo, odrasli pa zato, da si pridobijo nove stranke. Otrok, ki bi dobil te sličice, tvega, da se bo podal na pot, ki bi bila lahko zanj usodna.

V obtoku sta še dve vrsti znamk:

- prva se imenuje "RED PIRAMID" in je okrašena z večbarvnimi ptičicami
- druga "WINDOW LINE" je okrašena z mrežo, ki jo lahko odstranimo.

Tudi ti dve znamki vsebujeta mamilu.

Prosimo, da otroke obvestite o teh novih mamilih. Če vi in vaši otroci vidite te sličice, se jih ne dotikajte, ker so nevarne.

UČINKI SO NASLEDNJI: halucinacije, bljuvni dražljaji, nenadne spremembe razpoloženja, nihanje temperature. V takih primerih se napotite v najbližjo bolnišnico in takoj obvestite policijo.

Kultura, kdo pa tebe ljubi?

Leta 1849, 8. februarja je po soočenju z vso možno bridkostjo tega sveta umrl pesnik dr. France Prešeren. V spomin dogodka in v slavo nedosegljivemu umu slovenskega verza praznujemo njegovi vrli potomci ta dan in še ves mesec februar kulturni praznik. Kako žlahtno zveneča se sliši beseda kultura, kot metafora nekaj vzvišenega in nedotakljivega, kot nekaj, za kar so se kulturni ustvarjalci v preteklosti čutili dolžne boriti s celim bitjem besedne in vsakršnje navdahnjenosti. Živeti s kulturo in zanjo v srcih, jim ni bilo težko živeti čez rob tistega, kar danes imenujemo človeka vredno življenje in navsezadnje je prenekateri od njih v njenem imenu zatisnil oči, ubog in pozabljen bolj kot cerkvena miš. A zagotovo so vedeli, da je moč kulturnega snovanja in ustvarjanja slovenskemu narodu ne samo potreba in sprostitev, ampak tista stalnica, ki je bistveno izoblikovala narodovo prepoznavnost. Prav nič modrosti ne rabi ugotovitev, da bi brez prisotnosti kulture, brez njenega vzpodbudnega in v ognju navzkrižij kaljenega poslanstva tudi narodova pot bila bistveno drugačna od siceršnje. Trdim, da je bila kultura vseskozi odločilen jeziček na tehtnici skozi trnjevo pot osamosvajanja do lastne države. Vsi pa vemo, da je o njej sanjal že Prešeren, pa še kdo pred njim. Bila je gonilna sila vsem poznejšim post festumskim odločitvam. In v času, ko bi jo morali spoštljivo povzdigniti na piedestal ljudskega samopotrjevanja, smo ji odmerili mesto stare odslužene dame. Zavest, da kulturno snovanje, retorično, pa vendar skladno s časom, ne predstavlja dobičkonosne komponente vsakdana, predstavlja pač samo zgrešeno miselnost, da si narod kot dovolj širok spekter možnega manipuliranja, v pehanju za golo preživetje pač ne more privoščiti trenutka sproščene, ali

če hočete blagodejnega trenutka kulturnega uživanja. Pred nami je torej mesec kulture. Peščica vztrajnih zanesenjakov po kulturnih društvih, bo tako kot vedno do sedaj, reševala čast in namen meseca, ob katerem nas sicer razganja od ponosa in gostobesednega pleteničenja. Potem pa vse po starem ali pa še slabše. Kot da se nočemo zavedati, da poslanstvo in namen kulturnega življenja ni moč manifestirati zgolj skozi dogajanja v Cankarjevem domu, za katerega veliko ljudi niti ne ve, kje stoji. In še manj v nenehnem povelečevanju raznih kvazi režiserskih podvigov, ob katerih se poraja občutek manjvrednosti z zavestjo, da človek ob gledanju ne razbere, kje ima projekt glavo in kje rep. A kot kaže, se za te stvari denar najde. Žalostno pa izzveni dejstvo, da ni sredstev za ponovno oživitev temelja kulturnega in s tem vsakršnega udejstvovanja. Temelja po majhnih krajih in vaseh, iz katerega so pognale visoke misli naroda o časih boljšega vsakdana. Zanemarjanje ali celo rušenje te vrednote v neprimerno težjih časih bi pomenilo zanikati materin jezik in obsoditi narod na počasen a sila gotov propad. Odgovornost za to si nalagamo vsi, predvsem pa taki ali drugačni ustvarjalci kulturnih dobrin in pa gospodje v udobnih stolih, od ministra za kulturo do občinskih birokratov, ki imajo to pot škarje in platno v svojih rokah. Izgovor na težke čase ne opravičuje nikogar. Čas pa teče.

Edi Mavrič

ZEMLJE SINOVI

*Iz brezna stvaritve se pesem razlega
med rodove sključenih glav, davne Slave,
vzvišena vera krotila bo demone zlega,
zemlja usmili od solze rošne se trave;
mar prostor neskončni podžiga življenja,
nebo sta in pekel nam sreče krmar,
vino resnice lastna oznanja šumenja,
kaj pa svobodnim povejte, usoda je mar?
In vendar, vsem isto zapeli so pesem zvonovi,
saj živi in grobovi smo zemlje vsi sinovi!*

1.

*Iz brezna stvaritve se pesem razlega
hlapcev stoletnih, upanju sončnih dobav.
Preleš moči drobila krutost bo okovom,
bučanje njih silno rok žuljajih pozdrav
nove zarje v mukah bô rožil sinovom.
Vzvišena vera krotila bo demone zlega.*

2.

*Med rodove sključenih glav, davne Slave
ponosa teptanih rablju polagajo zmede.
Žareča tolažba hrastov orjaških spomine
utaplja brez močnika zvrhane sklede
spoznanje pomladno, ko vihar premine.
Zemlja usmili od solze rosne se trave.*

3.

*Mar prostor neskončni podžiga življenja
za duhom dvomljivim omamni napoj.
Sredi poljan pusto se misli lovijo
splašene za plugom bijejo jalovi boj,
še pesmi se lastnih verzov bojijo.
Vino resnice lastna oznanja šumenja.*

4.

*Kaj pa svobodnim povejte, usode je mar,
v meglicah prihodnjih za čase nekdanje?
Gnala mladosti je sila brstenja nemir
z mrakom plodovom neobzrdane sanje,
smrtno tolažbo poklanja nesmrtnosti vir.
Nebo sta in pekel nam sreče krmar.*

5.

*In vendar, vsem isto zapeli so pesem zvonovi,
mož strunnih kopica bojuje se v mrak.
Odločnih korakov in jeklenih pogledov
spet pesem bo pela o pravdi brez tlak,
ljubezni brez truda za blagor sosedov.
Saj živi in grobovi smo zemlje vsi sinovi!*

Edi Mavrič

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam knjigo Aleksandra Videčnika IZ RODA V ROD po prednaročniški ceni 360,00 SLT.

Znesek bom poravnal v enkratnem znesku v 8 dneh po prejemu položnice.

IME IN PRIIMEK

NASLOV

POŠTA

datum

podpis

Naročilnica zavezuje naročnika in izdajatelja. Morebitne spore rešuje pristojno sodišče v Velenju. Naročilnico pošljite na naslov: EPSI d.o.o., Nazarje 22, 63331 Nazarje

KDO JE KULTUREN

Ob slovenskem kulturnem prazniku smo tudi mi razmišljali o kulturi in utrnile so se nam naslednje misli.

Kulturen je, kdor:

- ima pravičen odnos do materinega jezika,
- veliko bere,
- zahaja v gledališče in obiskuje razstave,
- se primerno obnaša na kinopredstavah,
- se lepo vede v javnih prostorih,
- pozdravlja mimoidoče,
- je prijazen do starejših ljudi,
- skrbi za čisto okolico,
- ima rože na oknih,
- ne preklinja,
- je uglajenega vedenja,
- pozna besede hvala, prosim in oprostite,
- zna poslušati druge,
- se pri jedi lepo obnaša,
- rad zahaja v knjižnico,
- čeni delo kulturnih ustvarjalcev,
- spoštuje naše kulturne spomenike,
- pozna našo kulturno preteklost,
- zna prijazno sprejeti tujca in kdor je prijazen ter spoštljiv do vseh ljudi.

Člani novinarskega krožka
OS Mozirje

**Savinjske novice
so na razpolago
v poslovalnicah
Zgornjesavinjske
kmetijske zadruga
in v poslovalnicah
trgovskega podjetja
Savinja**

Ignac Orožen o Bočni

V dveh letih so bili v Savinjskih novicah objavljeni odlomki iz knjige Ignaca Orožna *Das Dekanat Oberburg (Dekanija Gornji Grad)*, ki so govorili o podružničnih, torej manjših cerkvah v Zgornji Savinjski dolini. Zato je današnja, zaključna objava iz tega kroga pravzaprav majhen odmik: od leta 1905 je namreč Bočna samostojna župnija, prej pa je bila del gornjegrajske. In ker je Orožen izdal omenjeno knjigo leta 1877, je upoštevano stanje v njegovem času. Pa tudi zaradi simpatij do svetnika in zdradi še česa lahko tokrat napravimo izjemo od siceršnjega pravila in ugotovimo, da je bil Ignac Orožen marljiv pisec, ki nas je obogatil za poznavanje precejšnjega kosa cerkvene zgodovine v Zgornji Savinjski dolini.

Cerkev sv. Petra v Bočni. Po zgornjegrajskem urbarju iz leta 1426, str. 60, je že takrat obstajala pri tej cerkvi dajatev za luč; tu piše, da je Mihael Rjavec, posestnik v Bočni, moral prispevati večno luč za to cerkev(1).

Vizitacijski zapisnik iz leta 1631 o tej cerkvi poroča takole (2):

"Cerkev sv. Petra v Bočni (3). Ima tri oltarje: prvi je v prezbiteriju, imenovan po navedenem svetniku in posvečen; drugi - na ženski strani - je imenovan po sv. Marku in je posvečen, tretji - na moški strani - pa je imenovan po blaženi Devici Mariji in je posvečen. Sedanja cerkvena okna je treba zazidati in narediti štiri druga, večja. - Pokopališče naj se ne posveti. Kmetje naj se pokopavajo stanu primerno. Ukaže se, da se tu ne sme več pokopavati nedomačinov, in to pod grozno kazni. - Ima 40 krav, 3 ovce. - Pri njej je laična bratovščina, ki ima 7 krav, 5 ovc, 3 čebelnjake in 2 travnika."

To staro cerkev je občina Bočna prezidala leta 1855 in jo znotraj na novo opremila. Dne 17. februarja 1856 jo je blagoslovil dekan in župnik pri sv. Frančišku Ksaveriju Mihael Plaskan.

Cerkev ima zdaj 3 oltarje, in sicer so posvečeni: 1. sv. Petru v prezbiteriju, 2. sv. Družini na ženski strani in 3. sv. evangelistom na moški strani.

Na glavnem oltarju, ki je nekoč menda stal v cerkvi v Novi Štifti, je mogoče prebrati napis: "Hoc altare propriis ecclesiae hujus sumptibus ad benedictae Dei Matris Divae Virginis Mariae et sui sponsi s. Josephi, sui patris s. Joachimi honorem et gloriam erectum sub M. Andrea Steidler parochi tunc Oberburgense anno recuperatae salutis 1646." (5)

Srednjega od treh zvonov je ulil Zaharija Raidt v Ljubljani, mali je bil ulit leta 1728, večji pa leta 1750. (6)

O treh nagrobnikih, ki se nahajajo tukaj, je bil govor že prej pri kapeli sv. Pavla (7).

Opombe: (1) V navedenem urbarju za Nadbočno ("Oberfotschen") med drugim po latinsko piše: "Michel Eryawecz. suut ad lumen Eccie. Sci. Petri. Sed cum stewra ad Curiam." (To bi bilo v prevodu: "Mihael Rjavec daje luč cerkvi svetega Petra, poleg tega pa tudi davek za samostan (cerkev).") - (2) Zapisnik je pisan v latinščini. - (3) V izvorniku: "in Fotschen." - (4) Tu imamo torej sorazmerno zgodnjo omenbo čebelnjaka. - (5) Latinski napis omenja Andreja Steidlerja, ki je bil rojen leta 1619 v Gornjem Gradu, kjer je bil v letih 1644-47 tudi župnik; služboval je še v Šempetru v Savinjski dolini, na Vranskem in v Braslovčah. - (6) Zaharija Raidt (Reid) iz Ljubljane je ulival zvonove v letih 1750-73, njegovo delo pa sta nadaljevala žena in sin do leta 1786. - Sedaj v zvoniku cerkve v Bočni menda visita dva bronasta zvonova. Prvi ima napis: "1880 ulil me je Samassa 1947 pretil Lebiš." Drugega je leta 1614 ulil Elija Sombrak, posvetil pa ga je škof Tomaž Hren, kot pravi latinski napis na njem. (O tem piše Jože Curk v deku Sakralni spomeniki na območju občine Mozirje (Celje, 1967). - (7) Kapelica sv. Pavla je stala pred cerkvijo sv. Magdalene v zgornjem desnem kotu pokopališča v Gornjem Gradu. Dne 3. julija 1605 je oltar v tej kapelici posvetil ljubljanski škof Tomaž Hren, stavba pa je propadla menda ob koncu 18. stoletja. Trije nagrobniki z latinskimi napisi so iz časa okoli leta 1600, po Orožnovih besedah pa so bili uporabljeni kot plošče za tlak. -- Cerkev je bila ob potresu leta 1895 zelo poškodovana, zato je dobila od države iz potresnega sklada 700 goldinarjev. Zdajšnja stranska oltarja sta posvečena Mariji in sv. Gregorju Čudodelniku.

Uvod, prevod in opombe
Peter Weiss

ČASTITLJIVA STAROST TRTE V OKOŃINI

Poznavalci naših krajev vedo, da so tod bili nekoč tudi vinogradi, seveda na ustreznih legah, največ pa v okolici Okonine, Radmirja in na Kolovratu pri Mozirju. Po tem, ko se je tudi pri nas pojavila trtna uš, so seveda vinogradi hitro propadali, vendar pa navaja Krajevni leksikon Dravske banovine iz leta 1937, da je v Okonini še rastle vino "za hišne potrebe". Verjetno je šlo bolj za brajde, kot za prave vinograde, pa vendar, še danes najdemo marsikje trte visoke starosti. Med temi je najbrž najstarejša tista pri Apu (Andrej Fašun, Okonina 25). Deblo na višini 70 cm od tal meri v obsegu 77 cm, to pa pomeni, da je trta res zelo stara. Tudi pri Zgornjem Jamniku je ob kašči stara trta, saj meri v obsegu 60 cm. Obe sta živi in še dobro rodita.

Strokovnjaki Biotehnične fakultete iz Ljubljane bodo povedali svoje mnenje o starosti ene in druge trte, hkrati pa svetovali oskrbo obeh rastlin, saj bo treba opravljati pravilno rez in najbrže tudi poskrbeti za temeljito gnojenje. Za strokovno mnenje pa smo zaprosili še mg. Antona Zafošnika iz Maribora, ki neguje staro trto na Lentu.

Ko bo strokovno ocenjena starost ene in druge trte, bomo o tem kaj več poročali.

Bralce pa prosimo za sporočilo, če vedo za kakšne zanimivosti v svojem okolju. Pišite nam!

AV

NAROČILNICA

Savinjske novice	IME IN PRIIMEK	
	KRAJ	poštna številka
	ulica	telefon
	poklic	št. os. izkaznice
	datum	podpis

Savinjske novice so tiskane na ekološkem - okolju prijaznem papirju

NAJSTAREJŠI ŠMHELČAN

Starost je modrost, so nekoč menili ljudje in upoštevali mnenja starih, izkušanih ljudi. Danes je, žal, to mnogokje drugače, odnos do

starejših je vseprej kot spoštljiv. Stari kulturni narodi so to upoštevali, sodobna "kulturna" ljudstva le v mali meri. Vse bolj prihaja do izraza nestrpnost do starejših. Žal je to tudi marsikje med nami glasno in nič ne storimo, da bi spoštovali starost, saj končno pozabljamo, da bo domala vsakdo star, tudi tisti, ki danes tega ne jemljejo resno. Toda življenje je neizprosno, gre svojo pot in vse se ponavlja, tudi načini sožitja med ljudmi.

V Šmihelu živi in še vedno kaj zapiše Lovro Golčnik, domači kronist in splošno ugledna osebnost, ne le v kraju, kot sam pravi pod Golčko planino, tudi mnogo širši krog ljudi ga ceni in spoštuje. Kmalu bo dopolnil 90 let, pa je še krepak in izrednega spomina, kot sogovornik pa izredno zanimiv, saj veliko tega iz preteklosti domačega kraja pozna in rad tudi pove. Svoja stara leta preživlja v družini sorodnikov, ki gospodarijo na nekdanj Lovrovem posestvu. Morda je to zadovoljstvo tudi vzrok za dobro počutje in kljubovanje letom.

Lovro Golčnik je nekdanj gospodaril na svojem domu pri Hriberških. Zatem se je preselil na Stenšakovo in tam dočakal ta visoka leta. Ko se spominja na svoj dom na Hribu nekako s ponosom pove, da je to bil grunt, ki je pridelal žita za leto naprej... To pomeni z drugimi besedami, da je bilo posestvo med večjimi. Ko govori o sebi, rad poudari, da "ta prvi začne napeljavati", da bi se v družbi smejali... Torej je vedno veljal za duhoviteža, ki je znal marsikatero zanimivo povedati. Ob tem je kritičen do nepravilnosti. Tako meni, da je nekoč mleko bilo iskano, danes, ko ga je veliko, pa kričijo in pišejo po časopisih kako je onesnaženo in štejejo mikrobe... Kmet pa spet dobi manj za svoje delo! In spet modruje: "Kot star človek, ki sem pravitako vzet iz naše slovenske zemlje, kakor vsi

drugi, ki na njej živijo, bi rad poudaril, da se bo treba vrniti v objem naše zemlje, skrbno jo bo treba obdelovati in videli boste, da bo kmalu vsega in za vse ljudi dovolj...". Naše ljudstvo je pridno in vztrajno, meni Lovro Goličnik in navede primer. "Kar pogledajte številne ruševine nekoč mogočnih gradov, vse to so žulji naših ljudi, ki so v največjem trpljenju preživljali vse te gospode, vendar teh ni nikjer več... je pa naše ljudstvo tu na svoji zemlji ostalo in bo tod tudi naprej živelo...". Da so nekoč ljudje v hribih živeli veliko težje, kot v dolinah je povsem jasno in Lovro pove, kako so imeli zdravnika v Mozirju, tja so morali po zdravila, ta so bila brez navodil... Ljudje so pa rekli za bolnika: "Če bo držal osem dni, potem bo ostal...". Takšno je bilo življenje v tistih časih, ko še ni bilo povsod cest, ne avtomobilov, ne radia in ne telefona. Ljudje so bili prepuščeni svoji iznajdljivosti in odpornosti, pa so zaradi vseh teh težav bili voljni vstrajati na kmetijah, na svoji zemlji. Lovro meni, da naglica, ki se sedaj povsod čuti, ni potrebna, saj k ničemer ne doprinese in modruje: "Če pomislim kako dolgo so v Egiptu gradili piramide, če smo v Šmihel gradili cesto tri leta s krampi, lopatami in vprego, pa še malo smodnika je bilo treba, pa smo jo vendarle speljali, potem je naglica marsikje le preveza za slabo in počasno delo...". Skrb, ki jo Lovro izrazi: "V naši domovini smo lahko zaenkrat kar zadovoljni, kdor želi delati, si delo najde, trenutno ga je še dovolj, le vso ni pisarniško... Reveži so pa tisti, ki bi radi delali, pa nimajo zaposlitve. To pa že diši po nepravilnosti." Ob tem pa imajo danes marsikateri ogromno denarja, tisti, ki so ga prišli po poštno, je prav da ga imajo, je pa dosti takih, ki so do denarja prišli po vijugasti poti - razpolagajo z umazanim denarjem... Saj še ni dolgo, ko se je govorilo, da bomo nekoč vsi enaki, ja saj to ne bo nikoli v veljavi...". In še na kraju tega razgovora priporoča Lovro Goličnik rojakom več narodnega ponosa in zavednosti, pa seveda sloge in sodelovanja, razprtije po njegovem, ne pripeljejo nikamor, to bi morali vedeti tudi gospodje, ki politiko usmerjajo. In še res je!

AV

Pet rodov

Pet rodov za eno mizo, od Jožefe do male Vesrie

Devetdeset let je spoštovanja vredna življenska doba in 27. decembra '91 je to častitljivo obletnico slavila Jožefa Brglez, Kugovska mama, s Planine nad Ljubniir. Življenje sredi gozdov tik pod Smrekovcem, pridnost in skromnost, vera v življenje in Boga, to in še kaj so najbrž del "recepta", po katerem tako radi sprašujemo starejše. Praprababica je praznik slavila z družinami sinā in hčerke, v veliki družini godcev, muzikantov in pevcev, dobrih in veselih ljudi. Celu zaplesala je, njena čista govorica, iskrive in zvedave oči, izjemen spomin so prežeti s pravo, srčno hudomušnostjo, z občudovanja vredno življensko vedrino, h kateri so svoj delež prispevali njeni najdražji. "Mislite, da bom kmalu umrla, ko me zadnje čase tako pogosto obiskujete? O ne, sto let bom dočkala," je zvito rekla. Veliko bere in to brez očal, ki jih je ob izboljšanjem vidu že odložila, tudi skuha si še sama, čeprav je pri tem zelo skromna; zaželimo ji torej še eno okroglo obletnico.

JP

NAROČILNICA

Brezplačni mali oglas do 20 besed	IME IN PRIIMEK
	NASLOV
	POŠTA
	podpis telefon
Vsebina malega oglasa	

RAZVEDRILO NA LEDU

Novoletno in Božično praznovanje, ki smo ga tako težko pričakovali, da bi si oddahnili od težkega leta, je za marsikoga izzvenelo precej v prazno. Zimskega veselja željni ljudje, še posebej mladina, je bila prikrajšana za sprehode, kepanje, sankanje in smučarijo. Le redki so bili pri denarju in so si privoščili kakšen dan na belih poljanah. Sneg na Golteh je zlizan in cena uničenih smučí ali polomljenih udov je previsoka. Če prištejemo še vozovnico... ja, kdo pa vse to zmore.

Do prvega letošnjega snega, upajmo, da ga bo zapadlo kaj več do zimskih počitnic, je še najzaneslivejši šport na zraku, drsanje. Za manj zahtevne v vsakem potoku ali mlakuži, za boljše drsalce pa je komaj dovolj ledena ploščad v Savinjskem gaju. Za mnoge Mozirjane je pa vendarle bila pravnša priložnost. Najbolj vneti so se pomerili tudi v hokeju.

Na ledeni ploščadi v Savinjskem gaju je živahno
tekst in foto: Jože Miklavc

ČE LED POPUSTI

Drsanje je nedvomno zelo lep šport, če so zanj zagotovljeni ustrezni varnostni pogoji. To velja še posebej za drsališča na ledu na globokih vodah. Tragična smrt dveh mladih drsalcev na ledu je še kakó resno in ponovno opozorilo, da bo treba tudi za varnost drsalcev na ribniku v Savinjskem gaju v Mozirju čimprej nekaj ukreniti. Tudi tukaj je že večkrat prišlo do vdora ledu, vendar se je na srečo doslej še vse dobro končalo. Pa bo to tudi vedno tako?

Nobena učenost ni, da je za varno drsanje potrebna stalna kontrola debeline oziroma nosilnosti ledu, pa tudi njegove vsakokratne obremenitve. Ali se ne bi v primeru hujše nesreče - tako kot sedaj na Bledu - tudi v Mozirju postavljalo vprašanja: Kdo bi moral poskrbeti za varnost drsalcev, kdo bi lahko preprečil nesrečo? Z opozorilno tablo "DRSANJE NA LASTNO ODGOVORNOST" se ta problem še ne reši. To ugotavljajo sedaj po izgubi dveh mladih življenj tudi na Bledu. Mislim pa, da bodo morali akcijo za ureditev tega problema v Mozirju sprožiti predvsem starši otrok oziroma mladih, ki so že doslej hodili drsat na to sicer lepo drsališče v Savinjskem gaju.

Urediti pa bo treba še nekaj: istočasno z drsalci ne bi smeli biti na ledu tudi hokejisti, saj s svojimi streli in hitrim gibanjem po ledu ogrožajo druge nezaščitene drsalce. Zato bo tudi glede tega potrebno narediti določen red.

Ludvik Es

LJUBENKE V 1. SLOVENSKE ODBOJKARSKI LIGI

Za Odbojkarški klub Ljubno se te dni pričena drugi del tekmovalne sezone 1991/92. Jesenski del so igralkke Ljubnega z dobrimi predstavami končale na 2. mestu, v nadaljevanju pa se bo pokazalo ali bodo mesto v zelo močni konkurenci uspele tudi ubraniti in se morda celo prebiti v elitno članstvo slovenske Super lige.

Vsekakor so navajene trdo delati, zato upajo, da bodo kljub hudemu pomanjkanju finančnih sredstev zmogle napore za doseg željenih ciljev. Igralkke Ljubnega zato vabijo občane na ogled že po tradiciji razburljivih tekem, ki se bodo odigrale ob sobotah v telovadnici OŠ Gornji Grad in jim pomagajo do uspeha.

Spored tekem:

Dvanajsto kolo, 8.2. so igralkke Ljubnega proste, nadaljni razpored tekem pa je naslednji:

kolo.	datum	nasprotnik	kraj igranja	čas igranja
13.	15. 2.	OK Pionir	Novo Mesto	18.00
14.	22. 2.	OK Rogoza	Gornji Grad	18.00
15.	1. 3.	OK Krim	Gornji Grad	10.00
16.	7. 3.	OK Šentvid	Ljubljana	17.00
17.	14. 3.	OK Mislinja	Gornji Grad	18.00
18.	22. 3.	OK Paloma Branik	Maribor	9.00
19.	28. 3.	OK Prevalje	Gornji Grad	19.00
20.	4. 4.	OK Mežica	Mežica	16.00
21.	11. 4.	OK Tabor	Gornji Grad	19.00
22.	25. 4.	OK Topolšica K.	Topolšica	17.00

SS

SAVINJSKE NOVICE NEKOČ

SN so pisale pred desetimi leti:

Sklepi IS na osnovi analize obrtništva v občini:

...Storitvena obrt očitno nazaduje, zato bi jo morali bolj podpirati z eventualnimi spodbudami in davčnimi olajšavami.

...Ugotavlja se, da proizvodna obrt ne dosega tolikšne rentabilnosti kot OZD. Vzrok temu so neustrezi normativni predpisi.

...Preko družbenega sveta in drugih dejavnikov moramo vplivati na zavest ljudi, da se izboljša davčna disciplina zavezancev, dokler pa je ta slaba, je potrebno povečati nadzor in zaostri kaznovanje politiko.

...Ugotavlja se, da imamo v občini preveč avtoprevoznikov kot tudi nekaterih drugih obrti.

SN so pisale pred dvajsetimi leti:

ZK o nadaljnjem razvoju občine:

...V naši občini se je pričela industrializacija razvijati zaradi obstoječih pogojev pozneje kot drugod. V občini živi 15324 prebivalcev. Do nedavnega je bila Gornja Savinjska dolina predvsem rezervoar delovne sile za razvitejše kraje.

...Občina Mozirje mora doseči v naslednjih 15 letih raven srednje razvite slovenske občine, to je 2355 dolarjev družbenega proizvoda na prebivalca (Slovenija naj bi to dosegla v povprečju 3000 dolarjev). Za doseg tega cilja je potrebna gospodarska rast po 9,81 % letni stopnji, to je za 2,8 % nad povprečno republiško dinamiko rasti.

...Stopnja zaposlenosti je nizka, zato mora biti v naslednjih letih poseben poudarek na odpiranju novih delovnih mest. Sedaj je zaposlenih v občini vključno s privatniki 3152 prebivalcev. Cilj gospodarstva in družbenopolitičnih dejavnikov mora biti, da se poveča zaposlenost v petih letih na 4000 zaposlenih.

...Programerji obetajo veliko prihodnost turizmu, kjer so praktično vse stvari na začetku. Če je temu res tako, se takoj zastavi vprašanje, v kateri smeri razvijati: izletniški ali stacionarni. Med njima je v programu najti pravo razmerje.

KF

Setveni koledar za februar 1992

1. SOBOTA Brigita	2. NEDELJA Svečnica	3. PONEDELJEK Blaz	4. TOREK Andrej	5. SREDA Agata	6. ČETRTEK Ljubo	7. PETEK Rihard
- sekamo drevje	- sekamo drevje	NE SEJEMO IN NE SADIMO	- grede zalivamo z zeliščnim priprav- kom in sekamo drevje	- obrezujemo sadno drevje	- obrezujemo sadno drevje	- obrezujemo sadno drevje
8. SOBOTA Prešernov dan	9. NEDELJA Polona	10. PONEDELJEK Duška	11. TOREK Zvezdana	12. SREDA Mija	13. ČETRTEK Katica	14. PETEK Valentin
- grede zastiramo z listjem	- grede zastiramo z listjem in kompos- tom	- nabiramo baldrija- nove korenine	- nabiramo baldrija- nove korenine	- presajamo lonč- nice	- presajamo lonč- nice	- cepimo drevje
15. SOBOTA Ljuba	16. NEDELJA Dane	17. PONEDELJEK Aleš	18. TOREK Suzana	19. SREDA Radko	20. ČETRTEK Leon	21. PETEK Irena
- cepimo drevje	- sadimo bob - sejemo in presa- jamo paradižnik	- sadimo bob - sejemo in presa- jamo paradižnik	NE SEJEMO IN NE SADIMO	- sadimo in presaja- mo leskove grmiče - sadimo redkvice	- cepimo sadno drevje, v zabožke sejemo zgodnjo cvetačo in pikiramo rastline, sajene januarja	- v zabožke sejemo papriko in nizki fi- žol in nabiramo lapuhovo cvetje, v zabožek sejemo zele- no
22. SOBOTA Kajetan	23. NEDELJA Romana	24. PONEDELJEK Sergej	25. TOREK Matevž	26. SREDA Aleksander	27. ČETRTEK Ožbej	28. PETEK Crtomir
- pod steklo sejemo glavnato lolato, vmes redkvico in kolerabo	- v plitvo korito sejemo krešo in obrezujemo sadno drevje	- v korito sejemo solato in krešo in obrezujemo sadno drevje			- nabiramo baldri- janove korenine	- na svetlo damo nakalit krompir in nabiramo baldrija- nove korenine
29. SOBOTA Breda	Če prej kane od sveče (2. 2.) kot od strehe, se zima ponovi. Sveti Valentin (14.2.) prinese ključ od korenin. Sveti Matija (24.2.) led razbija, če ga ni, ga pa naredi		Zelenjavne grede, kjer bodo paradižniki, bučke, kumarice in fižol, ter okolico sad- nih dreves zalivamo s pripravkom iz zelišč in čebulnih lupin. Grede, kamor bomo sadili fižol in grah, potresemo z lesnim pepelom	Če gred, na katerih želimo posaditi bob, zgodnjo solato, redkvice in korenček, nimamo pokritih z listjem, praprotjo in kompostom, jih prekrijemo s črno folijo. Sneg bo hitro izginil, zemlja se bo ogrela in pleveli se bodo razkrojili.		
- na svetlo damo nakalit krompir in nabiramo korenine gladeža						

POMEN BREZHIBNEGA DELOVANJA ŠKROPILNIC ZA ZAŠČITO RASTLIN

Strokovno in učinkovito varstvo pred rastlinskimi boleznimi in škodljivci je povsem odvisno od aplikacije oziroma natančnega nanašanja in razporeditve kemičnih pripravkov po rastlinski površini.

Za sodobne pripravke je značilno, da so učinkoviti že v majhnih odmerkih, vendar je potrebna enakomerna porazdelitev škropiva po rastlinski površini; razen tega so zelo dragi in strupeni za okolje.

Kakovostno nanašanje škropiva na rastlinske dele in škodljivce bomo dosegli in preprečili čezmerno odnašanje v okolje le takrat, če bomo pri škropljenju in pršenju upoštevali tri osnovna pravila:

- da bomo uporabljali stroje, katerih konstrukcijske in uporabne lastnosti izpolnjujejo osnovne zahteve,
- da bomo pred glavno škropilno sezono preverili ali ti stroji izpolnjujejo navedene parametre in normative,
- da bomo uravnali stroj in strokovno pripravili škropivo v predpisani koncentraciji, škropljenje pa opravili v ustreznih vremenskih razmerah.

Brezhibno delovanje škropilnic in pršilnikov je treba vsako leto preverjati. Mehanizmi škropilnic so namreč izpostavljeni zelo agresivnim škropivom, kar povzroča močno mehansko obrabo in škodljivo korozijo. Črpalka

poganja škropivo pod velikim tlakom skozi zelo občutljive mehanizme ter povzroči njihovo obrabo. Posledice tega so nenatančna razporeditev škropiva, spremembe pretoka in strukture kapljic, manjša storilnost, pogostejše okvare in prekinitve.

Da bi se izognili vsem tem težavam, vsako leto v pomladnem času organiziramo testiranje škropilnic, ki ga opravi kmetijska šola iz Šentjurja. Lani je bil odziv zelo dober, saj je bilo testirano na treh testirnih mestih okrog 30 traktorskih škropilnic.

Tudi v letošnjem letu naj bo pravilo, da ne bo na naših njivah in travnikih nobena škropilnica, ki ni bila testirana. S tem bomo vsi skupaj prispevali k zmanjšanju onesaženosti okolja, izostal pa ne bo uspeh zaščite. Za vsako testirano škropilnico izračunajo ustrezne vrednosti škropljenja.

V letošnjem letu bomo organizirali testiranje najverjetneje v prvi polovici aprila. O času in mestih vas bomo pravočasno obvestili.

Stroške samega testiranja krije občinski sklad za razvoj kmetijstva, rezervne dele, ki jih zamenjajo pa plača vsak sam.

Kmetijska svetovalna služba

Kako moramo ravnati ob nastanku požara?

Predvsem moramo trezno preudariti kaj moramo v tem trenutku storiti. Od trenutnega položaja je namreč odvisno kaj moramo storiti najprej.

Primer:

- Ostanimo mirni in razmislimo, kaj je treba najprej storiti, da odstranimo nevarnost za ljudi, ki so prisotni in da se požar ne razširi.
- Ljudi spravimo iz ogroženega prostora.
- Če pogrešamo otroke, pogledimo kam so se zatekli - v omaro, pod posteljo, v stranišče, skratka preiščimo vse prostore.
- Živali, ki so v nevarnosti naj rešujejo predvsem domači. Odpeljati jih je treba na tak kraj, ki ga dim ne doseže, ker so živali na dim zelo občutljive. Če se živina upira, je najprimerneje, da ji pokrijemo oči.

Nadalje moramo:

- Odmakniti najbližje predmete, ki bi jih lahko zajel plamen.
- Zapreti moramo ventil na plinski jeklenki ali plinski peči.
- Ugasniti peč na kurilno olje.
- Izključiti električni tok, če preti nevarnost za življenje ljudi.
- Preprečiti prepih in zapreti vrata sosednjih prostorov.
- Ugotoviti moramo kje in kaj gori in ne gasiti v prazno. Gasiti začnemo šele takrat, ko ugotovimo kje je leglo požara in kaj vse gori. Zatem odpremo okno, da se dim in plini razkadijo iz prostora.
- Vzeti moramo najprimernejši predmet ali sredstvo s katerim bi čimprej pogasili požar (mokra cunj, pokrovka, moka, voda, če nam gori pohištvo ali posteljnina), nikakor pa ne smemo uporabiti vode, če gori bencin, nafta, olje ali električna napeljava ali naprava. Še najbolj učinkovit je ročni gasilni aparat na prah - S
- Gasiti moramo najprej predmete, oziroma snovi, ki najbolj gorijo, nato pa druge, ki gorijo z manjšim plamenom. Med gašenjem velikih predmetov usmerimo za kratek čas curek v predmet, ki je začel goreti, s čimer bomo uspeli zadrževati ogenj.
- Če moramo vstopiti še pred prihodom gasilcev v prostor kjer gori in se kadi, si nadenimo okoli ust in nosu moker robec.
- Preden odpremo vrata, se postavimo na tisto stran vrat, kjer bomo zaščiteni pred plamenom in vročimi plini. Vrata počasi odpiramo in se v pripogonjeni držimo čim nižje tēr vstopimo v prostor.
- Če ugotovimo, da se bo požar hitro razmahnil v širino in da mu sami ne bomo kos, nujno pokličemo na pomoč gasilce.

Gasilec, povejmo:

- Kdo kliče, predstavimo se in če gre za delovno organizacijo, ali ustanovo, povejmo ime delovne organizacije, oziroma ustanove. Povejmo še telefonsko številko zaradi morebitnih informacij, ki bi jih potrebovali gasilci,
- kaj gori: stanovanje, podstrešje, klet, delavnica, skladišče ali pod in vrsta gorljive snovi,
- kakšen obseg je že dosegel požar in
- ali so v neposredni nevarnosti ljudje.

Pozor!

Ali že imate v stanovanju, strojni lopi ali v avtomobilu ustrezen ročni gasilni aparat? Če ne, nikar ne čakajte na jutri, priskrbite si ga že danes! Naročite ga pri svojem gasilskem društvu, ali pa pri gasilskem društvu Nazarje, kjer opravljajo tudi kvalitetno servisiranje teh aparatov, oziroma naprav.

Občinska gasilska zveza Mozirje.

ZA VEČJO VARNOST PRED POŽARI

Člani gasilskega društva Gorica ob Dreti se ponasajo s številnimi dosežki na področju preventive. Dovolj je že, če omenimo samo zbiralnike za požarno vodo na čreti. Seveda preventiva in skrb zanjo nikoli nista odveč, zato so gasilci poskrbeli za projekte in strokovne nasvete, krajani Kokarij, Potoka, Pustega polja in Lačje vasi pa za ostalo, kar seveda ni malo, in zgradili lične in okolju primerne shrambe za gasilsko opremo ob hidrantih. S tem je veliko bolje poskrbljeno za opremo, predvsem pa za učinkovitost ob morebitnem začetnem posredovanju in reševanju.

11.1.'92 ob 03.00 se je zgodila v Ljubiji nasproti DO Cinkarna prometna nesreča s smrtnim izidom. Voznik osebnega avtomobila Jugo reg.št. CE 292-842, Stropnik Roman je peljal iz smeri Soteske proti Mozirju. V Ljubiji je trčil v betonsko cev v občestnem jarku. Pri nesreči je dobil voznik Stropnik hude telesne poškodbe, sopotnik Štancler Bojan lahke poškodbe, Ledinek Marjan pa je poškodbam podlegel.

12.1.'92 ob 17.10 uri je v bližini gostilne CAR v Mozirju obležal na tleh Ivan K.. Ugotovljeno je, da je obležal zaradi vinjenosti.

15.1.'92 ob 14.00 je prišlo v naselju Ljubno do požara na osebnem avtomobilu znamke AUDI, reg.št. NM 178-349, last Janc Lidije. Vzrok požara je bila dotrajanost cevke za dovod bencina. Nastala je večja materialna škoda.

V začetku leta 1992 so delavci PM Mozirje odkrili večjo skupino storilcev kaznivih dejanj. Omenjeni so imeli na vesti več vlomov in tatvin v preteklem letu.

ZAHVALA

Ob smrti

RUDOLFA REMICA

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom, ki ste nam izrekli sožalje, mu darovali vence in cvetje ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo gasilskim društvom, gospodu Blatnik Tonetu, vsem pevcem ter duhovnikoma gospodu Markežu ter gospodu Zidanšku za lepo opravljen obred

Vsi njegovi

Dobletina 1. 2. 1992

ZAHVALA

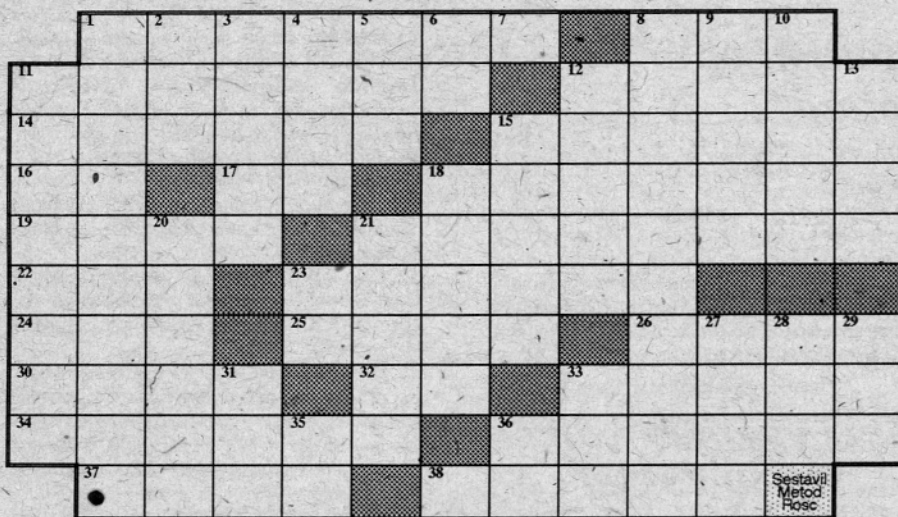
Ob bridki izgubi naše ljube mame in stare mame

ANE PEČNIK

iz Mozirja

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste sočustvovali z nami in jo spremljali na zadnji poti. Srčna hvala za darovano cvetje, sveče in svete maše ter za izrečena sožalja. Posebno smo hvaležni dr. Butu in sestri Sonji, ki sta v njeni večletni bolezni tako nesebično skrbeli zanjo. Hvala g. duhovniku za opravljen obred, pevcem za žalostinke in sosedoma za poslovilne besede. "O mati, kaj naj najdemo v zameno za tvoje srce?" se z bridkostjo sprašujemo.

Vsi njeni

VODORAVNO:

1. Središče naše občine; 8. Tovarna malih gospodinskih aparatov v Nazarjah; 11. Naselje v Zadrebki dolini; 12. Prvotni prebivalci Nove Zelandije; 14. Turek; 15. Nemški nacistični voditelj (Adolf); 16. Avtomobilska oznaka Reke; 17. kemijski simbol za Brom; 18. Pogovorni izraz za deset tolarjev; 19. Najslabša šolska ocena; 21. Vrsta bonbonov; 22. Turški velikaš; 23. Odličen češki smučarski skakalec (Jaroslav); 24. Del dneva; 25. Svadbeni gost; 26. Bula, ki nastane zaradi zbiranja tkivne tekočine, krvi ali gnoja; 30. Kit ubijalec; 32. Kemijski simbol za Erbij; 33. Pristajalna steza; 34. Rjav konj; 36. Tekstilna tovarna v Nazarjah; 37. Žensko ime; 38. Odvzem niza nasprotniku na njegov servis pri tenisu

NAVPIČNO:

1. Udeleženci zborovanj; 2. Makedonsko kolo; 3. Glavno mesto države Malavi; 4. Desni pritok Donave; 5. Evropski veletok; 6. Začetnici slovenskega ministra za informiranje; 7. Avtomobilska oznaka Španije; 8. Važen šolski predmet; 9. Glavno smučišče mozirske občine; 10. Površina, območje; 11. Bikoborec; 12. Mašna knjiga; 13. Prebivalke evropske otoške države; 15. Mesto v Afganistanu, znano po izdelavi preprog; 18. Glavno mesto Senegala; 20. Hitler francoski ples; 21. Naš hokeist (Ignac); 23. Začetnici umrlega slovenskega igralca; 27. Vsrkavanje; 28. Slovenski pevec Pestner; 29. Paradiž; 31. Rimski pozdrav; 33. Francoski smukač (Christophe); 35. Kemijski simbol za Einsteinij; 36. Začetnici prvega slovenskega letalca

OBVESTILO REŠEVALCEM:

Pravilno rešeno križanko pošljite do 18. 2. 1992 na naslov: **EPSI Nazarje 22.** Med pravnimi rešitvami bomo izžrebali tri nagrade, ki jih je prispevala **TRGOVINA POGOŠ iz Nazarij**: 1. nagrada: 9 kg pralnega praška PERSIL • 2. nagrada: 2 kg kave BARCAFFE • 3. nagrada: masažni aparat APOLLOS

HUMORESKA

Upokojenec

Pa pravijo, da so upokojenci za v staro šaro; kje pa! Nekateri so celo zelo nepokojni, zelo dejavni. Tudi na področju ljubezni.

LJUBEZEN! Kako lépa beseda, pa žal prinaša toliko solza in srčnih bolečin. Tolikokrat izrabljena za laž, prevaro. - Ampak ne bomo se spuščali pregloboko.

Držimo se upokojencev, vitalnih, aktivnih, ljubečih in ljubljenih. Ja ja, so še kampilci med upokojenci.

Sedemdesetletnik pa se kar trikrat zaljubi v enem letu. Seveda vsakič v drugo in je zelo vnet ljubimec. Poskusi pri mlajši od sebe. In, najde srečo! Vneto zatruje, da je v njej našel ženo svojega življenja; da je srečen, zelo srečen...

Toda kaj, ko pa pride mesec maj, mesec ljubezni in se on počuti pomlajenega, prerojenega. Sam sebi se zdi kot metulj, ki ga žene v višave in širjave. - Tak, nabit z vitalnostjo, močjo in samozavestjo išče in najde mlado, živahno žensko, polno energije

in že je zaljubljen, da se mu življenje zdi kot sanje. Resnične sanje! Kako ne; ko pa je v tej ženski našel izredno bitje, - žensko svojega življenja in je srečen, neizmerno srečen.

No, pa ne gre vse kot po maslu. Usoda je kruta! Zatakne se nekje in...

in malce utrujen in zgaran sedemdesetletnik si vzame malo dopusta, bolje rečeno oddiha. Saj ni v službi. Kot upokojenec ima tako in tako vsak dan dopust. Oddih pa res zelo prav pride. O kakšnem žalovanju ni govora. Sedemdesetletniku pa res ni treba obupavati. In ker to on ve, smelo ter z optimizmom zre v bodočnost.

Seyeda tak zanesenjak in še korenjak povrhu, žensko tudi najde. Zdaj pa za res "čisto ta pravo"! Je precej mlajša od njega, elegantnega videza in sploh naj naj. Bodimo prizanesljivi! Le kako bi se ne zagledal v tak cukrček!? Povrh pa ljubežen ni noben greh, raje igra brez meja.

Ni še potrkala zima na duri, ko sta si "temeljito" ogledala drug drugega. Za damo ne vemo, on pa je že trdno prepričan, da je ona edina prava ženska zanj. Pri njej je srečen, brezmejno srečen. Spoznal je, da je ta resnično ženska njegovega življenja.

Za kako dolgo?...

Če pa kaj spodleti, zakaj bi si delal sive lase, ko pa jih že ima. Ako ne bo ta, bo pa katera druga, saj naš junak ve, da še ni vseh dni konec.

Prej ali slej se bo že še našla takšna, ki se bo ogrel zanj in ona zanj. Kako srečen bo! Z njo bo našel edino "čisto ta pravo".

Ampak enkrat se bo pa svojevolljno pojavila še ena: suha in koščena. Ne bo se ji mogel odreči. Nič ne bosta "barantala"; všeč ali ne všeč. Zmagala bo ona, pa amen.

Ona mu bo dala vedeti, da je dokončno upokojen.

Štefka Petek

PISMA BRALCEV

Joj, kam bi del?

Na postajališčih Zadrebke doline so domačini postavili lične hišice, ki so namenjene popotnikom, ki v snegu, dežju ali soncu čakajo na avtobus. Krajanje so jih zgradili z namenom, da bi ljudem olajšali pot. Njihovo delo, trud in denar nikakor ništa bila namenjena uničevanju dragega lesa in neurejenosti avtobusnega postajališča - zaradi lepljenja in "pribijanja" vnebovpijočih reklamnih plakatov, ki sodijo na drugačna mesta.

Tisti, ki želite oglaševati svoje delo, dejavnost in kvaliteto ne počenajte tega tako, da uničujete estetske in kraju primerne postajališčne hišice. Les je ponos in dragocenost doline, zato papir in risalni žeblički (celo lepilo) pa ne sodijo na brunarico in ne izkazujejo spoštovanja do ljudi, ki so se zanje trudili. Ali se nikoli ne vprašate, da s takšnim početjem lahko svoj namen dosežete v nasprotni smeri?!

Vsi se borimo za vsakdanji kruh in lepote domačega kraja, toda ne na enak način. Pustite lepe stvari pri miru, vi pa se z odgovornimi in za to pristojnimi ljudmi v občini dogovorite in skupno poiščite mesto, kjer boste kvalitetno in ne uničujoče "oglaševali" svoje delo. Pa lep pozdrav.

VP

PONUDBA MESECA

Poslovalnica MANUFAKTURA Mozirje
tel.: 831 309

Potrošniško posojilo za otroško, žensko in moško
konfekcijo 10% pologa in 3 obroki

Flanelaste srajce - moške LABOD od 661,40 dalje
ženske jakne 5.751,30
ženske jakne 5.933,80
ženske jakne 4.747,10
otroške hlače jeans od 424,70 dalje
otroške jakne jeans od 1.100,00 dalje
otroške trenerke 548,00

Omogočamo plačilo na tri čeke brez obresti

Poslovalnica POHIŠTVO Mozirje
tel.: 831 330

Namizni prti (140 x 170) 196,00
Flanelaste rjuhe (230 x 130) od 400,00 dalje
Itison - m2 od 647,80

POSEBNA PONUDBA POSLOVALNICE
" Pomladanska usnjena obutev za otroke,
ženske in moške "

Poslovalnica ŽELEZNINA Mozirje
tel.: 831 082

Gorsko kolo - (moško in žensko) 13.729,90
Kolo ponny - otroško 6.002,70
Avtoradio komplet z zvočniki 5.536,20
Multipractic 8.064,20

PONUDBA VELJA DO ODPRODAJE

Savinja moja trgovina, trgovina za vse

KINOLOŠKO DRUŠTVO Mozirje

organizira tečaje za opravljanje
A in B izpita (starosti psov nad
1 leto).

Informativni sestanek tečajnikov
bo 1.3.1992 ob 10. uri na poligonu
v Varpoljah.

KINOLOŠKO DRUŠTVO
Mozirje

MORANA

POGREBNE STORITVE STEBLOVNIK

Hitro in solidno že dalj časa opravljamo kompletne storitve s področja pogrebne dejavnosti in sicer:

- dobava komplete pogrebne opreme (krste, križi, žarne školjke)
- dobava in montaža žarnih niš s prevleko za žarne pokope
- postavitve mrtvaškega odra na domu
- vse vrste prevozov, tudi v tujino in na upepelitve v Ljubljano
- uredimo dokumentacijo v primeru smrti
- vršimo izkope in zasipe grobnih jam
- dobavimo in dostavimo vam cvetje za okrasitev mrtvaškega odra doma ali v vežici, prav tako vam pripeljemo lahko tudi vence
- organiziramo fotografiranje in snemanje pogrebnih slovesnosti na video kaseto
- fotografije umrlih po potrebi preslikamo, povečamo, uokvirimo in opremimo z žalnim trakom

Če slučajno rabite samo pogrebno opremo brez ostalih uslug, vam sporočamo, da jo lahko dobite:

- v mrliški vežici v Mozirju, kjer opremo izdaja gospod Florjanc Franc, Cesta na Vrhe 28, Mozirje, telefon 831-617
- v mrliški vežici Ljubno, kjer opremo izdaja gospod Golob Janez, Ter 7, Ljubno, telefon 840 - 089 ali 840-045
- v mrliški vežici Rečica ob Savinji, kjer opremo izdaja gospod Pokleka Herman, Rečica ob Savinji 144, telefona pa žal nima.

Če nas potrebujete, nas lahko pokličete ali obiščete ob vsakem času. Telefonski številki sta 721-667 in 721-395

POGREBNE STORITVE STEBLOVNIK, PARIŽLJE 11/c
63314, BRASLOVČE

5000000278,2

COBISS

VIŠJE PARTICIPACIJE V ZDRAVSTVU

Od 25. januarja 1992 dalje je za posamezne zdravstvene usluge potrebno plačati participacijo v sledečih zneskih:

- za prvi pregled pri zdravniku	60 SLT
- za 3 ponovne preglede po	50 SLT
- za pregled v dežurni službi (od 22. do 6. ure)	110 SLT
- za obisk zdravnika na domu	200 SLT
- za hišni obisk ponoči	390 SLT
- za zdravilo na recept	80 SLT
- za nujni prevoz z rešilnim avtomobilom	100 SLT
- za običajni prevoz z rešilnim avtomobilom	390 SLT
- za lokalni prevoz z rešilnim avtomobilom	240 SLT
- EKG pregled	50 SLT
- pregled pred letovanjem	40 SLT
- pregled pred srednjo šolo	60 SLT
- laboratorij (največ trikrat pri isti diagnozi)	40 SLT
- za administrativno storitev	30 SLT

Pravico do povračila potnih stroškov imajo samo bolniki, ki potujejo v eno smer nad 100 km.

ZDRAVSTVENA POSTAJA MOZIRJE

Dežurna služba je vsak dan od 20. ure zvečer do 6. ure zjutraj. V soboto in nedeljo je ves dan od 7. ure (sobota) do 7. ure (ponedeljek) v zdravstveni postaji Mozirje.

Možni so tudi zdravniški nasveti po telefonu tudi v času dežurstva in sicer na telefonu 831-421.

CENTER ZA SOCIALNO DELO MOZIRJE

Vse občane obveščamo, da je Center za socialno delo Mozirje prešel na 40-urni delovni teden.

Uradne ure za stranke so:

PONEDELJEK: od 8.00 do 13.00 ure

SREDA: od 8.00 do 16.00 ure

PETEK: od 8.00 do 13.00 ure

VETERINARSKO DEŽURSTVO

10.2. do 16.2. KRALJ Ciril, dipl. vet. Ljubno, tel. 841-410

17.2. do 23.2. ZAGOŽEN Drago, dipl. vet. Ljubno, tel. 841-769

Veterinarska postaja Mozirje, tel. 831-017

**DEŽURNA SLUŽBA ELEKTRO CELJE
NADZORNIŠTVO NAZARJE ZA MESEC
FEBRUAR 1992**

od 10.2. - 16.2. MAROLT Marko Mozirje tel. 831-877

od 17.2. - 23.2. JERAJ Franc Prihova tel. 831-910

od 24.2. - 1.3. TRATNIK Franc Pusto polje tel. 831-263

V slučaju kakšnih sprememb pokličite Elektro Celje tel. 25-841, kjer dobite vse potrebne informacije

**OBMOČNA ORGANIZACIJA ZSSS VELENJE,
IZPOSTAVA ZA OBČINO MOZIRJE**

Obvestilo članom sindikatov dejavnosti in Zveze Svobodnih sindikatov v občini Mozirje:

Obveščamo naše cenjene člane, da smo sindikalno pisarno iz dosedanjih prostorov nad Ljubljansko banko v Mozirju s 1. februarjem 1992 preselili v prostore Delavskega doma v Nazarjah, gornja etaža. Tudi pravna pomoč za naše člane bo odslej vsako sredo od 15. do 16.30 ure v novih prostorih Delavskega doma.

**SPORED FILMOV ZA MESEC FEBRUAR 1992
- KINO DOM MOZIRJE**

15.- 16. - DOLGIN - ameriški film - akcijski

22.- 23. - ODPADNIKI - ameriški film - triler

29.- 1./3. - LEPI JOHNNY - ameriški film - akcijska komedija

- KINO "JELKA" NAZARJE

15.-16. - TOTALNI OPOMIN - ameriški film - triler

22.-23. - IRONIČNI UBIJALEC - ameriški film - triler

29.-1./3. - NIKITA - ameriški film - triler, akcijski

RAZSTAVE

V mesecu februarju 1992 je v Delavskem klubu v Velenju likovna razstava vinjet slikarja naivca Vlada PAREŽNIKA iz Mozirja. Razstavljenih je 50 del.

**NOVE KNJIGE V KNJIŽNICI MOZIRJE
I. LEPOSLOVJE**

Zheng: Življenje in smrt v Shanghai - spomini • Harrer: Sedem let v Tibetu: moje življenje na dalajlamovem dvoru - avtobiografija

II. STROKOVNA LITERATURA:

Aubier: Enciklopedija astrologije • Notranja pot v Univerzalnem življenju. Meditativni tečaj • Ustava Republike Slovenije • Thun: Setveni koledar • Znoar: Čudežni biovrt: kako postaneš biovrtičkar • Kobal: Ekologija zate • Angerer: Koledar 1992 biološkega vrtnarjenja • Poti do dela in zaposlitve: vodič za brezposelne in zaposlene • Menne: Angleščina v treh mesecih (učbenik in zvočne kasete) • Vesnaver: Kontakts: angleščina za poslovne, strokovne in družabne stike • Slovenski almanah 1992

Watson: Oče, sin & IBM: moje življenje pri IBM • Blaznik: Priročna matematika • Bevc: Ekonomski pomen izobraževanja

III. MLADINSKA LITERATURA:

Zbirka Na pragu znanja: Slikovni atlas, Vesolje, Živali, Zemlja • Walken: Kje izvira Nil - Časovni stroj 10 • Gaskin: Skrivnost kraljičinega zaklada - Časovni stroj 11 • Desai: Vas ob morju: indijska družinska kronika • Thaber: Bela košuta

IV. VIDEO-KASETE

Flash II.: Triskerjevo maščevanje • Družina II. = The Company II.: Sacrifices • Božični prazniki = Christmas Vacation • Nedokončana zgodba II. = The Never Ending Story II. • Moje modro nebo = My Blue Heaven • Leteči medvedki - risanke (sinhronizacija v slov.)

MALI OGLASI

Izračun in napoved dohodnine, investicijski programi, promet z vrednostnimi papirji, ekonoško svetovanje, vodenje poslovnih knjig... VISING doo, Šlandrova 12, Mozirje.

Prodam avtomobilsko prikolico domače izdelave, nosilnost 800 kg, velikost 1670x1270. Cena 300 DEM ali tolarska protivrednost, tel. 845-266.

Zaradi upokojitve dajem v najem kemično čistilnico s stroji vred. Tel. 881-149 od pon. do petka.

Synthesizer Yamaha PSR 90 s stojalom in usnjenim kovčkom prodam - tudi na 3 obroke, za 1800 - 2000 DEM, tel. 831-910 popoldan.

Prodam jadralno padalo APOLLO 27, novo, finesa 6, cena

2300 DEM, inform. v uredništvu SN 831-957.

Sliko na steklu J. Generalića ter 2 kom. grafika - akvarel istega avtorja prodam skupno za 2300 DEM, inf. Mozirje p.p. 49.

Prodam večjo količino rdečega vina in bukova drva, tel. 721-799.

Prodajalna "Čebeljca" uredi vse za čebelarje. Ovčjak Andrej, Prešernov trg 9, Šoštanj.

Frizerski salon "Anka", Dobroveljska 3, Mozirje. Stranke obveščam, da imam nov delovni čas in sprejemam naročila po tel. 831-515. Se priporočam!

Zastopstvo Sateks - ugodna prodaja satelitskih anten na 8 ali 13 obr. tel. 851-930.

Expres fotografije, 2 min. MVM servis, Trg 28, Mozirje